

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta šte. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K. za pol leta 2 K. za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 20 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Štajerski Slovenci! Kmečki narodni volilci!

V važnem trenutku se obračamo na Vas, da se potegnete z vsemi močmi za svojo boljšo bodočnost. Narodni volilci, dne 14. maja imate voliti v kmečkih okrajih na Spodnjem Štajerskem 7 poslancev, Vaših zastopnikov v državnem zboru; dolžni ste voliti po svoji najboljši vesti in po svojem najboljšem prepričanju. Volite pa na popolnoma novi podlagi, po novem volilnem zakonu.

Nobene volitve na Štajerskem še niso bile tako zanimive in tako pomenljive kakor bodo volitve v torek 14. maja 1907. Ta dan se bode izbojevala prva bitka med dosedajno nazadnjaško strujo prvaštva na eni strani in na drugi strani med novo narodno stranko, katera hoče v blagor naroda preroditi naše javno življenje. Stara stranka si je sicer dala novo lepo ime kmečke zveze, toda v bistvu je ostala stara in hoče le v novo pobarvani obleki nadaljevati svoje Bogu neprijetno življenje, hoče vzdrževati moč in nadvlado preživelih in z grehi obremenjenih dosedanjih političnih komandantov. Toda slovensko ljudstvo je izpregledalo. Po celi deželi odmeva mogočen klic ljudstva: proč s poslanskimi kandidati, ki se nam vsiljujejo iz samopašnih namenov, živeli neodvisni od ljudstva izbrani kandidati. Stara stranka pod vodstvom dr. Korošca se oprijemlje obupno vseh rešilnih sredstev, pači resnico, obrekuje, toži pred sodnijami, pridiga iz prižnic. Kakor italijanski ropar doli v gozdnatih Abrucih celo pobožno moli, naj mu Madona izprosi milost, da bi srečno obropal potnika, tako se samopridni kandidatje takozvane kmečke zveze trkajo na svoja prsa in povdarjajo svojo pobožnost, samo da bi ubogo ljudstvo dobili v svoje kremplje. V resnici je pa že zasebno, pred vsem pa javno življenje kandidatov kmečke zveze malovredno in se ljudstvo s studom obrača od teh vsiljivcev. „Slov. Gospodar“ je sicer toliko zaupal v lahkovernost našega ljudstva, da je tekom pol leta neprenehoma slikal ljudstvu može narodnjake, ki z najblažjimi nameni delujejo na izboljšanje naših javnih razmer, kot brezverce, akoravno duševni očetje tega časopisa prav dobro vedo, da je vera nam sveta in da je narodna stranka le nasprotnica ljudij, ki svoje grdobije in napake kot voditelji naroda hočejo zakriti z izgovorom, da delujejo za sveto vero. Toda ta grda hinavščina se je maščevala. Ljudstvo je spoznalo na shodih in iz časopisov, kje je resnica in pravica in je na celi črti postavilo neodvisno od dosedanjih svojih kuratorjev poslanske kandidate, ki med ljudstvom živijo in delujejo in katerim ljudstvo zaupa. Ljudstvo izjavlja, da gre navdušeno v boj za svoje samovoljno izbrane narodne kmečke kandidate Josipa Mursa, Jakoba Zadravca, Vinka Žurmana, Viktorja Glaserja, Vinka Ježovnika, Franca Robleka in Ferdinanda Roša. Narodna stranka je pa sklenila v vsemi močmi delovati, da bodo ti od ljudstva postavljeni kandidati dne 14. maja tudi res kot poslanci izvoljeni.

Kaj mora slovensko kmečko ljudstvo zahtevati od svojih bodočih poslancev in kaj zahteva narodna stranka od istih? Nič drugega nego, da zvesto služijo kot zastopniki naroda le svojemu narodu, da možato branijo pravice naroda v zakonodajnem zastopstvu na Dunaju in pri oblastih in da so v tesni dotiki s svojimi volilci, na katerih pomoč naj se opirajo. Dosedajni poslanci so postopali navadno na svojo pest, dali so se pregovoriti od vlade h krotkosti in ponižnosti, z ljudstvom so prišli v dotiko le izjemoma, o odgovornosti nasproti narodu niso hoteli nič slišati. Zato pa niso uživali zaupanja ljudstva, ki je najkrepkejša opora vsakega pravega ljudskega zastopnika, in zato je vlada, ki je to vedela, prezirala slovenske poslance, škodo pa so trpeli volilci, narod. Prvo načelo bodočih poslancev mora torej biti, da pripoznajo popolno odgovornost za svoja dejanja nasproti svojim volilcem, in da se opirajo le na voljo naroda. To oboje pa z vso gotovostjo pričakujemo od kandidatov, katere podpira narodna stranka, dočim so kandidati kmečke zveze prisegli slediti ne v prvi vrsti volji naroda, ampak so se zapisali ošabnemu naduredniku „Slov. Gospodarja“, dr. Korošcu. V tem tiči bistvena razlika med narodnimi kmečkimi kandidati in med kandidati takozvane kmečke zveze.

Naši bodoči poslanci naravno morajo v zastopanju gospodarskih koristij volilcev gledati v prvi vrsti, da se v državnem zboru in izven istega zasleduje kmečkemu ljudstvu prijazna politika. Ker so neodvisni kandidatje, ktere narodna stranka podpira, vsi po svojem poklicu sami kmetovalci in stalno bivajo v svojih volilnih okrajih, dani so pri njih pač vsi pogoji, da se jim more zaupati, da bodo v tem oziru možje na svojem mestu. Ker so pa tu imenovani narodni kandidatje vsi izkušeni in izobraženi možje z višjo nego običajno kmečko oliko, imajo volilci v njih odličnih sposobnostih najboljše zagotovilo, da ne bodo v državnem zboru le ponižno vsem predlogom pritrdili, ampak neizprosno in z jekleno vztrajnostjo delovali pri vsaki priložnosti, da bodo dosegli tudi uspehe. Široko duševno obzorje naših poslanskih kandidatov je pa ob enem porok, da si bodo v svesti, da sam kmečki stan ne tvori še naroda, ampak da se mora delovati tudi za napredek drugih strok gospodarskega življenja, obrti in trgovine, in za pravično ureditev življenskih pogojev onih slojev, ki z duševnimi močmi v človeški družbi sodelujejo, zlasti učiteljstva, uradništva in tudi duhovništva.

Ker si dovoljen razvoj naroda moremo misliti le na podlagi pravice in je pri nas temelj iste podan v verskih načelih, ki so v našem narodu globoko ukoreninjena, moramo seveda zahtevati, da ista upoštevajo tudi ljudski zastopniki v zakonodajnih zastopstvih. Naj torej vstrajajo tudi štajerski slovenski poslanci, če bode se o tem odločevalo, pri ureditvi zakonskega življenja, kakor je dosedaj urejeno po občem državljanskem zakonu, in pri ureditvi šolstva na stališču do sedaj veljavnega državnega šolskega zakona, ki označuje versko vravno vzgojo kot temeljno določbo. Nikdar se pa ne sme pripustiti, da bi se z besedo boja zoper takozvano svobodno šolo skusilo naše šolstvo zaslužniti. Nikdar ne sme poslanec, ki računa na podporo narodne stranke, pripustiti, da bi se naše šolstvo poslabšalo in da bi se ljudstvu dajalo manj pouka in slabši pouk nego doslej. Vzor pravega zastopnika slovenskega naroda bodi izboljšanje našega šolstva, ljudskega, strokovnega in srednjega šolstva in dosega slovenskih visokih šol, ob enem bodi pa skrb naših zastopnikov za izboljšanje in pravično ureditev šolskih bremen brez škode za duševni napredek slovenskega naroda.

Naš glavni vzor mora biti probujena, močna Slovenija in vse naše delovanje mora meriti na dosego narodne avtonomije ali samouprave. Prvi in najuspešnejši korak v dosego tega vzvišenega cilja je organizacija, gospodarstvena in politična; narod se mora združiti in sam za svoj napredek delovati, ne da bi bil odkazan le na nekatere poedince, ki hočejo biti voditelji brez ljudstva, ki bi jim sledilo. Mogočno volilno gibanje, ki vlada zdaj po Spodnjem Štajerskem, boj, ki vrvi zoper dr. Korošca, Robiča in Ploja, pa glasno priča, da je ljudstvo sito teh komandantov in njih družabnikov. Kakor vse kaže, padli bodo ti možje v volilnem boju dne 14. maja in prejeli zasluženo plačilo, ker niso hoteli spoštovati v prvi vrsti ljudske volje, ampak so služili nenarodnim namenom.

Ali jih bode škoda? Bili so baje vendar tu in tam delavni in moramo jim biti hvaležni. Toda tudi Napoleona je vrglo ljudstvo s prestola, čeravno je bil velikan duha in dejanj, vendar je pa francoski narod ostal mogočen in velik. Bismark je padel, četudi je bil prvak

Somišljeniki! „Narodni List“ naj roma od sosedu do sosedu!

med Nemci, in narod po njega padcu ni bil manj mogočen. Tako bode na razvalinah dosedanje pogubonosne stare stranke na Spod. Štajerskem vzklilo v dogledni dobi novo življenje. Če so dosedajni voditelji res narodni in imajo srce za narod, delovali bodo za naš napredek tudi poslej in njihove sicer redke zasluge bodo živele še v naprej v spominu naroda, če jim je pa le za izkazovanje časti in če jim je državno poslanstvo pogoj narodnjaštva, tedaj pa narod nič ni izgubil, če se jih je končno otrese.

Eno je gotovo! Dosedajni politični mogotci, ki so se skrili zdaj pod okrilje kmečke zveze, so zaigrali svoje zaupanje pri narodu, če so si to zaupanje sploh kdaj pridobili. Mogočna nezadovoljnost ljudstva z dosedajnimi komandanti Korošcem, Robičem, Plojem in drugimi je živ dokaz, da so dosedajni prvaki dogospodarili, je živ dokaz popolnega bankerota slovenske takozvane višje inteligence, posvetne in duhovne. Sodba, katero bode narod 14. maja nad to družbo izrekel, je nujna potreba in pogoj boljše bodočnosti naroda. Dosedajni poslanci so sami sodelovali pri uzakonitvi novega volilnega reda in je sramotno za njih, ako sedaj bijejo s pritiskom nasproti volilcem v obraz volilni svobodi, ko vidijo, da se narod na podlagi novega volilnega reda hoče za vselej iznebiti jerobstva nesposobnih zastopnikov, ki se narodu le vsiljujejo in nimajo zaupanja naroda za seboj.

Vsi moramo vpreči svoje moči v delo za domovino. Vsi narodno misleči možje imajo dolžnost pridružiti se edini narodni organizaciji, narodni stranki, in v ti organizaciji pripraviti močno oporo od naroda neodvisno postavljenim poslaneem. Dosedajno vodstvo stranke z veseljem pozdravi preustrojitev stranke in sprejme v vrste bojevnikov vsakogar, komur je blagor naroda pri srcu. Zdaj je pa nujna potreba vse moči zastaviti, da ljudska volja prodre zmagonosno pri volitvah 14. maja. Narodni volilci, na delo torej, storite svojo dolžnost!

CELJE. 23. aprila 1907.

Izvrševalni odbor narodne stranke.

Iz političnega sveta.

Trgovinska pogajanja med Avstrijo in Srbijo.

Avstrijska nota na srbsko vlado, s katero se napoveduje nadaljevanje trgovinskih pogajanj v mesecu maju, je ministrskemu predsedniku dr. Pašiću posebno dobro došla. Sedaj namreč lahko razpusti skupščino, ako bi se obstrukcija nadaljevala. Da se je Avstrija odločila za nadaljevanje pogajanj, k temu je baje pripomoglo posredovanje neke velesile v prilog Srbije.

Novo ministerstvo v Črni gori

se je sledeče sestavilo: Predsedstvo, pravosodje in zunanje zadeve je prevzel dr. Tomanovič, vojno topniški general Martinovič, notranje zadeve Vojvodić, finance Vuković, nauk Plamenac.

Anglija in Rusija.

Pogajanja med Anglijo in Rusijo zaradi dogovora glede Perzije, Afganistana in Tibeta se povoljno razvijajo ter se sporazumljenje kmalu dožene. Ako se tudi notranje razmere na Ruskem zboljšajo, obišče angleški kralj Edvard ruskega čarja, kar že davno želi.

Anglija in Italija.

O sestanku med angleškim in italijanskim kraljem je izdala italijanska vlada oficijozno noto, ki pravi: „Sestanka niso povzročili politični nagibi, vendar bo pripomogel k pristrčnemu razmerju med Anglijo in Italijo. Sestanek miroljubnih vladarjev bo za ves svet obluba in jamstvo miru.“

Japonski cesar za mir.

Za mirovno konferenco v Haagu imenovana japonskega odposlanca Čuzimo je sprejel pred odhodom cesar ter mu naročil: „Nastopajte vedno za svetovni mir!“

Somišljeniki!

Opozarjamo Vas, da strogo pazite, kake laži trosijo nasprotniki o naših kmečkih kandidatih. To je po postavi kaznivo in pozivljamo Vas, da nam naznanite vsak slučaj, ker bomo postopali brezobzirno.

Dnevne novice.

Narodni svet za Štajersko je imel 20. t. m. v Celju svojo prvo sejo in se je konstituiral. Storil je jako važne sklepe glede enotnega stopanja v splošno narodnih zadevah, glede dobave denarnih sredstev za uspešno delovanje na narodnopolitičnem polju in glede konkretnih nalog v bližnji bodočnosti. V vseh točkah se je doseglo popolno soglasje.

Obesil se je danes opoldne v Celju ravnatelj nemške godbene šole Köss. Vzroka se še ne ve.

Uradniki južne železnice so se začeli nenavadno živahno gibati za zvišanje svojih plač. Družba, ki je v židovskih rokah, izkorišča svoje uradnike in vse uslužbence na naravnost nečuten način. Ker je ravnateljstvo nedavno odklonilo zahtevo po zvišanju plač, bodo prirejali uradniki na vsej progi shode. Prvi se je vršil v nedeljo v Mariboru. Udeležilo se ga je nad 300 ljudi.

Pod kolo je prišla 6 letna hčerka Marija posestnika Matija Dobravca v Dobletini pri Kokarjih. Z očetom se je dne 18. t. m. peljala, konja sta se splašila in dekle je padlo pod voz.

Na c. k. gimnaziji v Mariboru prične pismena matura 13. maja in traja do 17. maja. Udeleži se je 47 osmošolcev.

Ženo do smrti pretepel je v Dežnem pri Makolah 66 letni viničar Jernej Zorko. Sin je očeta ovadil sodišču.

Črna gora pri Ptuj. Umrla je dne 21. t. m. po dolgi in mučni bolezni Ana Klemenčič, soproga tamošnjega učitelja, posestnica, v 27. letu starosti. Vremlu slovenskemu možu, g. Klemenčiču, naše iskreno sočutje.

Utonil je v Dravi kmečki fant Janez Cvetko iz Zabovc pri Ptuj. Bil je bolan na legarju. Še bolan je prišel domov iz ptujske bolnišnice. Takoj je zopet legel. Nedavno pa je utekel iz hiše, bežal naravnost k Dravi in se utopil.

Umril je v Gradcu v bolnišnici usmiljenih bratov g. Alojz Gregorič iz Moravec pri Mali nedelji. Bil je občespoštovan, velik umetnik v mizarški stroki. Že pred mnogimi meseci ga je zadel mrtvoud na celo levo stran telesa. Blag mu spomin!

Bikorejsko zadrugo v Križevcih na Murskem polju so dne 14. t. m. ustanovili. Zadruga obseže vse občine križovske župnije in ima namen povzdigniti govedorejo s tem, da bi se v zadostnem številu skupno nakupovali in redili plemenski biki marijadvorske pasme. V predsedništvo zadruge so izvoljeni gg.: Jožef Weixl kot predsednik, Vido Magdič kot namestnik, Matija Šantl kot tajnik in blagajnik; kot udi: Anton Slavič, Jakob Roš, Alojz Jureš; kot namestniki: Franc Žnidarič, Anton Kolarič, Miha Korošak. Dosedaj je pristopilo 22 udov.

Štajerčevi kandidati. Vendar enkrat! Po dolgem mučkanju in mačkanju so prišli na dan. In da bo svet tudi vedel za-nje, jih mu javljamo tudi mi: za vol. okraj Ptuj-Ormož: slavnoznani ptujski pek Ornig; — za vol. okraj Maribor levi breg Franc Senekovitsch, posestnik v Leiterbergu; za vol. okraj Maribor desni breg Ludvik Kresnik, kmet v Črešnjevcu; za Celje-Vransko Jos. Vodopit, posestnik v Polzeli; za Brežice-Sevnico Laško Alfred baron Moscon; za Rogatec-Šmarje-Kozje Andrej Drofelnik, vinogradnik v Kačjem dolu pri Podplatu. Pozabili so samo na okraj Gornjigrad-Šotanj-Slov. Gradec-Marenberk. Torej nepopolna slika!

G. dr. Korošec! Vi se prav radi vtikate v „Slov. Gosp.“ v zasebno življenje Vaših nasprotnikov. Samo še enkrat in osvetlili bomo še pravočasno pred volitvami Vaše „rodbinske“ razmere!

„Oni so narod.“ Ornig, Steudte, Blanke, Slawitsch, Stiger, dr. Ambroschitsch, in drugi — oni so slovenski „narod“, tako vsaj zatrjuje zadnji „Štajerc“. Tako zna le Linhart farbat slovenske kmete in samega sebe, ker — naroda ne pozna.

Spoštovana gospoda profesor Robič in dr. Ploj! Naš volilni boj ni naperjen zoper Vajini cenjeni osebi ampak zoper sistem in mi pri Vama kot kmečkima zvezarjema ne moremo delati izjeme. Žal nam je neprijetnosti, ktere za Vaju sedajna politična borba s seboj prinaša. Cenimo Vaju kot osebi, pa Vajina pesen je izpeta po Vajini lastni kratkovidnosti. Odstopita od kandidatur! Narod Vaju ne mara, saj sama vesta. Vajini patroni Vaju ne bodo mogli vzdržati. Da ste Vi, gospod profesor Robič, že danes v manjšini, itak veste iz

shodov v Št. Ilju in Šmiklavžu, Vi gospod dvorni svetnik. boste pa to kmalu videli. Brez ironije, v imenu dobre narodne stvari Vaju pozivljamo, odstopita, pojdita v časti!

Socijalni demokratje so sklicali v soboto, dne 20. t. m. v Celje volilni shod. Predsednik je bil sodrug Schrank, zapisnikar sodrug Schautzer. Sodrugi Sonnleitner je dobil kot kandidat socij. demokratov za celjsko mestno skupino prvi besedo in je razvijal svoj program stvarno in poljudno brez osebnih napadov. Omeniti moramo, da se je posebno ogreval med drugim tudi za večjo skrb ljudskih šol. Kandidatura sodruga Sonnleitnerja je bila z veliko večino sprejeta. Udeležencev je bilo okrog sto, a volilcev ne toliko.

Volilni boj.

a) Celje-Vransko.

Narodni kmečki kandidat:

Fran Roblek,
kmetovalec v Žalcu;

Shod g. dr. Povaleja v Št. Pavlu pri Preboldu.

Čisto na tihem delale so se priprave za Povalejev shod, in komaj par dni poprej smo zvedeli, da nas hoče v nedeljo 14. t. m. počastiti s svojim shodom kandidat kmečke zveze g. dr. Povalej iz Maribora. V temni noči nabili so se lepaki, ki so pa komaj zagledali beli dan in že jih ni bilo več.

A dasi se je delalo vse na tihem, vendar je bliskoma izvedela vsa bližnja in daljna okolica kaj se pripravlja v Št. Pavlu. — Prišel je predvečer napovedanega shoda. Nastopil je mrak; — zdajle mora priti; — in res, priganjač Maroldov Lojzek pride v spremstvu nekega gospoda peš proti Št. Pavlu. To pač ni mogel nihce drug biti, kot sam g. dr. Povalej. In res! — Med potom se je oglašil tudi pri gospodu županu Cajnerju, ki mu je naravnost in odločno odsvetoval, češ, naj ne hodi v Št. Pavel, ker bo našel čudno nasprotstvo, saj mu bode celo on sam nasprotoval. Svetoval mn je nadalje, naj se raje vrne; a gospod Povalej ga ni hotel poslušati ter se podal v kljub temu v Št. Pavel. Pot ga je peljala naravnost v župnišče. Sedaj je bil na varnem.

Po dogodkih, ki so se vršili v soboto zvečer v Št. Pavlu na „čast“ dr. Povaleju, bi jo bil vsak značajan človek, ki še količkaj na sebe drži, odkuril. Financar Povalej tega ni storil.

V nedeljo bi se imelo vršiti ob pol 8. uri jutraj napovedano zborovanje. Gospod kandidat pride v spremstvu gospoda kaplana po ovinkih, da bi se ga tako hitro ne zapazilo, do peka, kjer bi se imelo vršiti zborovanje in kjer ga je čakalo okoli 500 do 600 ljudi, večinoma domačinov. — Komaj so zagledali kandidata, zaorijo mu nasproti gromoviti klici: „Živijo Roblek!“ G. Povalej — sicer osupnjen — se vkljub temu poda v najeto zborovališče, a si ne upa otvoriti zborovanja — ne v sobi, ne zunaj na prostem, dasi so ga k temu silili razni kmetje in nekateri gospodje in čeravno so mu tudi zajamčili, da se mu ne bode ničesar hudega zgodilo, kakor se mu tudi res ni, kvečjemu to, da so mu neprenehoma doneli na ušesa klici: „Živijo Roblek!“ Ni se tedaj oglašil k besedi in odšel je zopet, odkoder je prišel, dočim ga je njegov spremljevalec g. kapla pustil na cedilu ter jo odkuril urnih krač — dasi drugače revmatičen — skozi neko sosedovo dvorišče domu v svoje varno župnišče. Vsa masa ljudstva usuje pa se

sedaj za g. Povalejem, kličeč mu: Abcug, pereat! žvižgajoč s piščalkami, ragljajoč z ragljami in ploskajoč z rokami. To je bil halo in tejater, kakoršnega še št. Pavel ni videl. Kakor piščeta kokljo — spremijo ga zborovalci tje do cerkve, v katero se ogne siromak. Od ta ga odpelje gosp. župnik zopet v župnišče. Povalejevo zborovanje je bilo končano.

Zborovalci se zopet zberejo na prostem zborovališču. Sestavilo se je predsedstvo pod vodstvom g. dr. Kunsta, podpredsednik je bil gosp. župan Cajner, zapisnikar pa g. Vrečko. Začelo se je mirno zborovanje. Oglasili so se trije govorniki, ki so se vsi z navdušenjem zavzeli za kandidaturu g. Robleka iz Žalca. Po zborovanju vršilo se je glasovanje. Enoglasno in z največjim navdušenjem proglasil se je kandidatom neodvisne kmečke stranke g. Roblek. Pri vprašanju, kdo je za gosp. dr. Povaleja — se ni vzdignila niti ena roka.

Nato pride zadnje dejanje šentpavelske nedeljske komedije, namreč: Odhod g. dr. Povaleja. Ta je bil nad vse značilen. V spremstvu dveh kmetov iz Polzele, namreč Franca Korberja, p. d. Valaja in Janeza Kolšeka, p. d. Lencla, napledejo g. Povalej iz župnišča kar naravnost čez farovške travnike in polje, da se izogne raznim napadom razkačene množice. Pri dolenskem mostu pristreže ga farovski kočijaž ter odpelje kandidata žalostnega spomina v šentpetersko župnišče. Za odhodnico še mu enkrat zarogljajo z ragljami, zapiskajo z raznimi piščalkami ter zakličejo: „Hura g. Povalej!“ In odjadral je, ni ga bilo več, ter ga tudi gotovo nikoli več ne bo v št. Pavel. Slišal se je kakor en glas: „Ali ta si bode zapomnil, kdaj je bil v št. Pavlu!“

Začelo se je tedaj daniti tudi pri nas. Kmet spregleduje. Siti smo ošabne in vsiljive Koroščeve komande! Naš poslanec mora biti Roblek. Idimo tedaj 14. maja kakor en mož vsi na volišče ter oddajmo svoje glasove le na njegovo ime. Končam tudi danes s klicem: „Živijo naš poslanec gospod Roblek!“

Opazovalec.

cv Čudno, čudno! „Slov. Gosp.“ napada in blati g. Robleka kot liberalca in mu podtika vse mogoče in nemogoče. „Štajerc“ pa pravi, da je Roblek klerikalec. Vraga, komu naj zdaj verjamemo? — Mi pravimo v oči gled temu, da je g. Roblek poštenjak od nog do glave, mož kremenitega značaja, ki nosi vero globoko v srcu, a je ne prodaja kakor žid blago na sejmu po Povalejevi maniri, skratka: Roblek je mož, kateremu niso vredni niti dr. Korošec in njegovi pandurji niti Linhart in Ornig in drugi odvezati jermenov njegovih čevljev.

cv Dr. Povalej toži. Usoda dr. Povaleja je zapečaten. Zdaj si ne more več drugače pomagati, nego s kazenskimi ovadbami zoper volilce, ki ga ne marajo. Čujemo, da je vložil ta nesrečni kandidat kazenske ovadbe zaradi Galicije in št. Pavla, zaradi Nove cerkve baje ne, kajti tam je on kazniv, ker je ščuval k prepričenju shoda in dejanskim nasilstvom. Mi pravimo zmiraj, da je neumnost s pomočjo državnega pravdnštva ali sodnije delovati za izvolitev v državni zbor. — Državni pravdnik vas ne bo rešil nesmrtna blamaže, g. dr. Povalej. Odstopite rajši, saj ste dovolj muk prestali in svojo korajžo že dovolj pokazali. Zmage pa ne bo in tudi vašim kazenskimi ovadbam se vsaka krava smeje. Volilci, volite dr. Povaleja, sicer boste vsi toženi!

cv Shoda v Novi vasi in na Grobelnem sta se napovedala, da bi se izzvali nasprotniki. In res je dr. Povalej plačal pijačo in nagnal pijano bando, da je zasedla na obeh krajih prostore. Tudi godbo je najel za obe gostilni. Ker se s pijano tolpo noben resen človek ne bo pečal, se shod v Novi vasi ni vršil, pač pa se je zvršil ob lepi udeležbi na Grobelnem.

Shoda v Gornji Hudinji in na Ostrožnem sta se vzlic strastni Goriškovi in drugih celjskih kaplanov agitaciji povoljno obnesla. Ljudje so z zanimanjem sledili govorom in so se z radostjo izrekli za vrlega kmečkega kandidata Robleka.

cv Franc Kosem iz Grajske vasi nam piše, da je bila zadeva glede od dr. Povaleja za agitacijo obljubljenih 10 K le gostilniška šala.

cv Dr. Povalej pod ključem. Preteklo nedeljo je izvohal dr. Povalej, da pride mnogo ljudi v Celje na božjo pot. Hajd, je sklical shod v „Narodni dom“, aranžiral je za sebe telesno stražo in se s ključem zaklenil s kakimi 200 večinoma mladoletnimi ovčicami vred v dvorani. Vsi vhodi so bili zastraženi. Na shodu sta govorila samo dr. Povalej in vikar Gorišek. Obdelovala sta reveže naravnost strahovito, pa z majhnim uspehom. Ugleden kmet iz Košnice (svoj čas nem-

škutar) je dejal: „No, to pa ne bo šlo! Tako delovanje duhovnika ni za nas.“

cv Shod kmečkega kandidata Robleka v Novi cerkvi je uspel sijajno. Nad 300 kmetov se je enoglasno z navdušenjem izreklo za Robleka. Shod je otvoril in volilce iskreno pozdravil kmetovalec Jelen. V predsedstvo so bili voljeni kmetje Lipuš, Brežnik in Jelen, zapisnikarjem Gmajner. Govorili so: dr. Štiker, Roblek, ki je v krasnih besedah razvil svoj program, Jelen, Ločičnik, Jesenek. Prekoršek in dr. Gosak. Navdušenje za kmečkega kandidata veliko!

cv Ubogi, pomilovanja vredni kandidat dr. Povalej. Pretečeno nedeljo, koj po kosilu, pred zaupnim shodom v Celju, smo opazili v zatišju, v prav varnem kotičku pri vzožju hribov celjskega mestnega parka nesrečnega kandidata dr. Povaleja, ko se je gulil na pamet kandidatni govor za shod. Misleč, tu sem na varnem, je brbljal z listov napisani govor, kakor med tednom gimnazijci, ki glasno ponavljajo tvarino pred poukom. Sprehajajoč se je tu pa tam ustavil in plaho pogledal okoli, češ, me li ne opazuje kdo. Res je park koj po kosilu navadno prav malo obiskan, ali ubogi gospod doktor, imeli pa ste vseeno „sočustvovalca“ prav blizu, kateremu ste se v srce smilili, da vas usoda tako preganja.

cv Volilni shod po naključbi brez Povaleja na Polzeli. Kot blisk je švignila po naši Savinjski dolini vest, da osreči s svojim obiskom — odrešenik — Povalej tudi nas Polzelane. V nedeljo, dne 21. t. m. se je zbrala radi tega mnogobrojna množica kmetov-volilcev iz Polzele, Ločice in sosednjih občin, hoteča videti in slišati financarja dr. Povaleja. A bilo ga ni. Pa zbrani volilci to ni motilo; izvolili so predsednika, podpredsednika in tajnika ter otvorili volilni shod za našega, od kmetov samih izbranega kandidata Franca Robleka. Tako je dr. Povalej s svojo nenavzočnostjo prav izbornu agitiral za Robleka. Shod se je nad vse sijajno obnesel. Govorilo je veliko kmetov ter se zavzemalo za Robleka. Hotel je govoriti tudi neki kočar za dr. Povaleja, a zagrnelo je od vseh strani in navzoči mu niso pustili govoriti. Ko se je poglela razburjenost, je predsednik shoda hotel, da omenjeni nadaljuje svoj govor, a ni maral vkljub prigovarjanju. Nato se je kandidatura dala na glasovanje; nad 200 krepkih kmečkih rok se je dvignilo in gromoviti „živijo Roblek“ je odmevalo po natlačeni dvorani. Za financarja dr. Povaleja se je zavzemala organistova žena (organista samega ni bilo), nekaj tercijsk in omenjeni kočar. Usiljivi financar dr. Povalej, ki je prisegel zvestobo državi, je zopet gorostasno pogorel; vse je proti njemu, torej mu Polzela ni tako sigurna, kakor je svoječasno trdil sam. Sliši se, da namerava nepričakovano priveslati k nam, a bolje bo, da pozabi na Polzelo, kajti blamaža mu je neizogibna. Polzelani niso med najzadnjimi. Po vsej okolici odmeva mogočna ljudska volja: kmetovalec Roblek je naš kandidat; on mora biti naš državni poslanec.

cv Iz Savinske doline. (Otroški prizor.) Triletna Micika se bridko joče. Mati: „Kaj ti je?“ Micika: „Ivan plavi, da sem za Povaleja.“ Mati: „Za koga pa si?“ Micika: „Za Robleka.“ „Oh, te volitve, da bi že brž bile pri kraju!“ vzklikne mati ter vzdigne malo čestilko „Robleka“ v naročje.

b) Brežice-Sevnica-Laško.

Narodni kmečki kandidat:

Ferdinand Roš,

kmetovalec v Hrastniku in župan trboveljski;

b Iz Hrastnika. Čobal, kandidat soc. demokratov, se trudi in peha na vse sile, da bi prišel v državni zbor. Ker vidi, da je ves trud brezuspešen, postaja tudi drzen in surov, zlasti mu pa leži v želodcu narodna stranka, kojoj je še nedavno temu pridno hvalil in se ji prilizoval. V Hrastniku je imel v kratkem že dva shoda, prvega pri Dernovšku, kjer se je obralo 26 oseb — med temi je bilo volilcev 8 ali 9. Ker so bili Nemci, govoril je nemško, če se sme njegovo znanje v tem jeziku tako imenovati. Zlasti surovo je pa napadal narodno stranko in njenega kandidata na zadnjem shodu pri Birtiču. Kolikor so tukaj nakopičili socijalni demokrati — Cankar, Kistan, Čobal in Sitter psokv in neosnovanih podtikanj in sumničenj, presega že vse meje in gotovo ni pošteno. Tako se mi ne borimo, to ni moško, in zna se vam kedaj povračati. Pozabili so „sodrug“ na tem shodu celo klerikalce, vsaj jim grozi sedaj poraz ravno od narodne stranke in zmaga se nagiba na našega kandidata Roša. To pa seveda

boli in peče. In ne čudimo se, da je prišlo do takih izbruhov grdega sovraštva, saj so bili zbrani kar štirje kandidati brez upa na zmago. Cankar, Kristan in Sitter, ali vas že nočejo poslušati po vaših volilnih okrajih? Mislite li, da naši delavci verujejo vašim lažem? G. Čobal, kaj menite, da so naši delavci pozabili, kako sramotno ste jih pustili ob zadnjem štrajku na cedilu? Ne vemo sicer, koliko je resnice na govorici, da vam je bilo takrat več za svoj žep, kot za delavca trpina, to pa vemo, da zaupanja ne najdete nikdar več pri tukajšnjih delavcih. Radi vam pa pustimo tolažbo, da bo narodna stranka 14. maja umrla. Skrbeli bomo tudi, da izvejo kmetje, kako ste govorili o njih težnjah in stanju. Torej kmet vam je manj vreden kot delavec, kmet ni po vašem mnenju ravno tak trpin in ravno tako zatiran kot delavec. Njemu vi ne privoščite zboljšanja žalostnega stanja! Motite se, če mislite, da take besede ugajajo pametnemu delavcu.

b Hrastnik. Ko je l. 1899. prvokrat izbruhnil štrajh v Hrastniku, se ni niti sanjalo delavcem, kaj je soc. demokracija. Ljudje v veliki bedi zaradi preslabega zaslužka so se sami začeli gibati in pomenkovati, kaj je storiti, in ker je povsod naokoli vrelo in so bili štrajki na dnevnem redu, so se tudi hrastniški in trboveljski delavci odločili za štrajk. In ko se je štrajkalo par tednov in se ni na nobeno stran odločilo — družba se ni vdala, delavci pa tudi ne, beda je bila velika, lakota, ljudje preganjani od orožnikov in vojakov, da so se skrivali po hribih kakor najhujši tolovaji, in ko je bila že prevelika revščina in uboštvo, so se zavzeli za stvar gospodje: Ferdo Roš, Fran Peklar, dolski župan in drugi posestniki, ki so izposlovali, da je v Hrastniku najslabši kopač bil plačan 2 K 20 v., ko je pred štrajkom bil plačan 1 K 40 v. Kmalu po tem dogodku pa so se pojavili vodje soc. demokratov in so tudi v Hrastniku v nastavljene mreže vjeli nekaj delavcev in ko so si bili že svesti nekoliko svoje moči, so vprizorili l. 1892. na svojo roko štrajk v Trbovljah in Hrastniku. Posledic tega štrajka se še veliko delavcev spominja: v najhujši zimi so žrtve teh brezvestnežev orožniki metali iz stanovanj, srce se je trgalo v človeku, če je gledal, ko so stariše in otročiče v hudem mrazu po cesti gonili kakor razbojnike, zaslužek se je zmanjšal najmanj za 15 procentov. Sad soc. dem. delovanja je bil, da še danes ni prišlo do tega, kar so leta 1889. pridobili oni možje za delavce. Zdaj pa vpijete po shodih, kako delate za delavca in kaj ste že storili za njega. Mi hrastniški delavci lahko z mirno vestjo rečemo, da za nas nič drugega kakor nadlogo in revščino. Trikrat ste že štrajk vodili, pa vsakokrat ste nam nakopali veliko škodo in revščino. Zatorej vam svetujemo, ne napadajte po vaših shodih mož, ki so kaj in veljajo kaj, če ne pri vas, gotovo pa pri pametnejših kot ste vi.

Delavec.

b Dobova pri Brežicah. Sedaj, ko ljudje po vsej Avstriji in pa tudi po sosednih državah premišlujejo o tem, koga bi si izbrali za svojega zastopnika v državnem zboru, smo tudi v Dobovi začeli prevdarjati, kdo da bo naš poslanec. Največ volilcev pripada kmečkemu stanu, zato tudi žele naši kmetje, da naj bi enkrat kmet kmeta zastopal češ, bomo videli, koliko bo dosegel za naš stan naš kmečki tovariš. Do advokatov pa naše ljudstvo nima več zaupanja, češ, saj ste nas že dovolj dolgo zastopali gori na Dunaju, vendar ste pa za nas le malo dosegli. Tako torej g. dr. Ivan Benkovič ni nič kaj dobro naletel, ko je dne 7. t. m. prišel k nam v Dobovo razlagat, kakšne dobrote ima pripravljene za tiste, ki ga bodo volili. Poslušalo ga je nad 100 ljudi, toda, ko je g. Benkovič svoj govor skončal, se je videlo, da je napravil na poslušalce ves drug vtis, kakor ga je pa on pričakoval in iz mnogih ust se je slišalo: „Za tega bi bilo boljše, če bi se ne bil prišel nikoli nam kazat.“ Gospod poslanski kandidat dr. Benkovič je skušal Dobovčane posebno s tem pridobiti, da je obljuboval, da se hoče potegovati za to, da se bo Ogrska ločila od naše države, češ, potem dobite tukaj velik kolodvor, ker ste ravno na meji in godilo se vam bo tako dobro, kot bi bili v malih nebesih. Toda g. Benkovič, vi obračate, Dobovčani pa obrnejo. Vi ste jim kazali, kakšna dobrota bi bilo za nje, če bi se Orska ločila od Avstrije, Dobovčani smo pa to tako obrnili, da smo spoznali, kakšna škoda bi bila to za nas, ker imamo na hrvatski strani svoje lepe vinograde. Prav tako ste se urezali tudi, ko ste hoteli ljudem dopovedati, da se otroci v šolah preveč učijo, kajti vedite, da je sedaj tudi

priprosti kmet došel do spoznanja, da človek, kolikor več zna, toliko več velja in toliko lažje shaja na svetu. In se ne da več s tem zapeljevati, da se mu šolo naslika kot pošast, ki ga hoče požreti. Povejte vendar, gospod doktor, kaj ste mislili, ko ste rekli, da se otroci v šoli učijo veliko nepotrebnega. Povejte, kaj je tisto nepotrebno in komu je to nepotrebno, — vam, ali kmečkemu ljudstvu. Ali bi bili vi znabiti na škodi, če bi ljudje bolj izobraženi bili. Mogoče! Rekli ste tudi, da se mora v šolo vpeljati več kmetijskega pouka. Dobro, da kmet potrebuje več pouka v kmetijstvu, to izprevidi dandanes vsak; ali vi ste zopet pozabili povedati, kdaj in kako naj bi se ta pouk vršil. Vidite tako nismo mogli spoznati, kaj vi pravzaprav nameravate s kmetijskim poukom. Drugokrat torej, kadar zopet pridete v Dobovo, bodite pri svojem govoru malo bolj natančni. Povedati bi bilo o tem shodu še marsikaj, toda mi smo omenili le to, kar se tiče kmečkega vprašanja in sklenemo z besedami: Le ta nam poslanec čeval ne bo!

b Volilni shodi. Dne 28. t. m. priredi kmečki kandidat Roš shod na Planini in v Jurklostru.

b Župelevec. Minolo nedeljo je bil za nas dan slavlja. Kmečki kandidat je imel volilni shod, ki se ga je udeležilo 300—400 ljudi. Roš enoglasno proglašen kandidatom. Navzoči Agrež kljub pozivu ni glasoval proti. Govorili so Roš, Kunej, dr. Karlovšek in drugi.

b Zmagoslavje narodne stranke v Trbovljah. Pretekla nedelja je bila dan sijaja za narodno stranko. Sklical se je volilni shod v gostilno Fortaja in se ga je udeležilo nad 700 volilcev, večinoma narodnjakov, precejšnje število pa socialistov. Govorili so dr. Dimnik, delavec Restar, uradnik bratovske skladišnice Režun, predsednik glavnega odbora narodne stranke dr. Kukovec, visokošolec Kramer in več socijalnih demokratov. Predsedoval je prav spretno g. Koželj. Pred shodom in po shodu je svirala narodna godba društva delavcev. Koncem shoda se je sprejela z navdušenjem in soglasno resolucija za naprednega kandidata, za dr. Benkoviča se ni dobil niti eden glas. Shod je trajal skoro tri ure ob napeti pozornosti občinstva, kateremu je bilo na prvi hip spoznati popoln smisel za javen shod in da je važno shodov ter ni kaka nerazsodna množica, ki vsakemu ploska, ampak vsako besedo trezno premisli in ni radodarno v izrazih priznanja, razun če so zasluženi. Začetkom shoda je začasno nastal precejšen vihar s strani socialistov, toda neopravičeno, kajti nikdo ni govoril besedice zoper delavstvo, ampak je dr. Dimnik le Čobalu očital, da je delavstvo zvalil v nepremišljene štrajke in jih potem na cedilu pustil, ter da je posestnik več hiš v Zagorju. Prav izvrstno je govoril splošno priljubljeni g. Režun in je dosegel krasne uspehe. Dr. Kukovec je prav posebej dokazoval ob splošnem pritrjevanju, da se koristi kmečkih volilcev in rudniških in tovarniških delavcev nikakor ne križajo in je neumnost govoriti, da bi Roš obenem ne mogel biti dober zastopnik kmetov in rudniških delavcev. Če bi hotel kapitaliste, ki imajo delavstvo v rokah, zastopati poleg delavstva, bi bila to nesmisel, toda Roš noče biti zastopnik kapitalistov, ampak uboge kmečke raje in ubogega delavstva. Gotovo je, da Roš dobi kot kandidat narodne stranke v trboveljski občini veliko večino, ki bo gotovo vsaj pri ožji, če ne že pri prvi volitvi odločila boj v prid Roša.

b Bizeljsko. Volilnega shoda kmečkega kandidata Roša minolo nedeljo se je udeležilo nad 700 ljudi. Roš je bil enoglasno proglašen kandidatom. Govorili so Roš, Kunej in drugi. Navdušenje veliko.

b Benkovičevi shodi na Dolu in v Trbovljah. Dr. Benkovič je imel v nedeljo shod na Dolu pri Hrastniku in v Trbovljah. Oba sta bila zelo dolgočasna. Na prvem je bilo okoli 200, na drugem le 80 ljudi, dočim je na istočasnem shodu nar. stranke bilo 700 do 800 ljudi. Dr. Benkovič je priden kot mravlja in vsiljiv kakor žid. Narodnjaki, pozor! Podrobne organizacije Vam še treba v sevniškem in brežiškem okraju!

b To ni več niti kronska veljava. Dr. Benkovič je zlagal v „Slovenca“ brzojav, da je imel na shodih v Dolu in Trbovljah nad 700 ljudi. Čudna je ta stvar! V svojih poročilih o shodih vzame dr. Benkovič vedno po dva skupaj in se zlaže: imel sem na obeh 700 ljudi. Mi pa konstatiramo, da so bili na njegovem shodu v Trbovljah tudi nekateri naši pristaši in ti pod prisego potrdijo, da je bilo tam največ 80 ljudi. Le delajte si korajžo, gospod kmet dr. Benkovič!

c) Šmarje-Kozje-Rogatec.

Narodni kmečki kandidat:

Vinko Žurman,

kmetovalec pri Sv. Križu tik Slatine.

š Žetale. Agitacija za bližajoče se volitve je pri nas v bujnem cvetu. Dočim se ta za našega kmečkega kandidata Vinka Žurmana v prav dostojnih mejah in brez vsakega hrupa razvija, se maloštevilni nasprotniki vsakih, tudi najpodlejših sredstev poslužujejo, da bi naše ljudstvo zbegali. — Pač slutijo, da stvar za g. Korošca presneto slabo stoji; ljudstvo pač njega ne mara, pa je ven. Naš g. kaplan Lovrenko je naenkrat strašno delaven postal, ter se ne boji ne deža ne blata in bega od hiše do hiše in vsiljuje doktor Korošca. Stavim, da si bo sedaj za dr. Korošca pete zbrusil, dočim ga z najlepšimi prošnjami ne spregovoriš, da bi šel kakega bolnika spovedat. Da, tako je, tako; veste, gospod kaplan, ljudstvo to vse premišljuje in še marsikaj družega. Zato pa ostanite lepo doma, kajti mi Vam odločno povemo, da se ne damo od nikogar, najmanj pa od Vas komandirati, in da bomo na dan volitve vsi kakor en mož oddali naše glasove za našega kmečkega kandidata Vinka Žurmana.

Pojdite in učite vse narode... Tega Kristusovega reka se menda drži tudi neki sicer spoštovani duhovnik v Kozjem, ki je predzadnjo nedeljo med drugim govoril tudi o volitvah in pri tem izustil sledečo „cvetko“: „Pri volitvah se že reče sedaj: Proč z mašniki, proč s Kristusom, volimo barabo, prav tako kakor se je to godilo na veliki petek v Jeruzalemu.“ Zares krasne sardove rodi strast in gonja. Knez in škof Mihael je gotovo ponosen na take predikante!!

„Faliran kmet.“ Gospodje katoliški duhovniki v kozjanskem okraju naravnost z nesramnimi sredstvi delajo proti kmečkemu kandidatu Žurmanu. Tako n. pr. trosijo o njem naravnost nesramno laž, da je „faliran kmet“, šribar itd. Gospodje blagoslovljeni obrekovalci, pojdite pogledat v zemljiško knjigo in videli bode, da je Žurmanovo posestvo popolnoma čisto. Posel občinskega tajnika je pa opravljal g. Žurman doslej z velikimi žrtvami, ne v svojo korist, ampak edinole v korist občanov. Gospodje, le naprej z obrekovanji — ljudstvu se bodo odprle oči.

š Žurman prelomil besedo? Dr. Korošec v strahu za svoj ljubi mandat v „Sl. Gosp.“ laže, da se kadi. Zaganja se v kmečkega kandidata Žurmana kakor besen in blazen in ni mu sveta resnica, njemu, posvečenemu duhovniku. Dne 20. marca je bil g. Žurman na shodu, ko se je Korošec postavil. Žurman je takrat nastopil kot govornik in izrazil zahtevo, da se postavi kmeta za kandidata. **Laž je**, da bi bil Žurman takrat na shodu rekel, da je dr. Korošec najsposobnejši poslanec; pač pa je izjavil, ker je župnik Korošec dr. Korošca na vse pretege hvalil, da on (Žurman) dr. Korošcu ne odreka poslanskih sposobnosti, da pa on zastopa zahtevo kmečkega ljudstva po kmečkem kandidatu. **Laž je**, da bi bil Žurman takrat glasoval za dr. Korošca, marveč je baš v trenutku, ko se je glasovalo, pisal v zapisniku. **Laž je** torej tudi, da je Žurman prelomil besedo, ampak je storil samo svojo narodno in kmečko dolžnost, da je vsled zahteve ljudstva nastopil kot kandidat nasproti vsiljivemu kaplanu Korošcu. **Laž je** tudi, da je dr. Korošec bil soglasno proglašen, ker je nasprotno resnica, da kmetje Kamenšek, Janez Žurman in mnogi drugi sploh niso glasovali, ko so videli, da so nasproti Koroščevim hlapcem v manjšini. In še mnogo več laži in obrekovanj je nakopičil v Slov. Gosp. **katoliški** duhovnik dr. Korošec. Navedli smo jih samo nekaj, da ljudstvo vidi to lažljivost in pokvarjenost pod dr. Koroščevo komando stoječih pandurjev. Le naprej, gospodje, odpirajte ljudstvu oči!

š Poglavar kmečke zveze dr. Korošec zataji svoje volice — kmete. Bilo je tisti dan meseca decembra lanskega leta, ko se je v državnem zboru vršilo glasovanje o novi volilni postavi. Poslanci so drug za drugim prihajali v državnozbornsko dvorano ter so se zbirali v večje in manjše gruče, v katerih so se med seboj jako živahno razgovarjali. Neki radovednež pa se je ravno ta dan podal na galerijo državnozbornske dvorane, da bi od tamkaj opazoval, kako se bodo naši poslanci vedli pri glasovanju te za slovenski narod tako krivične volilne postave. Ko gleda nekoliko po dvorani, opazi na mah dr. Šusteršiča, kateri je z vso silo in znano agilnostjo nagovarjal nekega poslanca, ki se je odločno branil za tako volilno reformo glasovati, da naj na vsak način

kot ud njegovega kluba z drugimi poslanci glasuje, kajti zahteva to že klubova disciplina. Ko se pa ta nikakor ni hotel udati, zamahnil je dr. Šusteršič z roko, kakor bi hotel reči: „Pa ostanite pri svoji trmi, ako se že nikakor nečete nam pridružiti.“ Ko Šusteršič odide, se dotičnemu poslancu potuhnjeno-hinavsko približa dr. Korošec ter ga isto tako nagovarja, da naj glasuje z drugimi poslanci vred za volilno reformo. Ko ga pa ta zavrne, da tega nikakor storiti ne more, ker je svojim volilcem dal častno besedo, da za tako krivično volilno reformo nikdar glasoval ne bode, odreže se Korošec: „Jaz pa sem izvoljen v V. kuriji, sem tedaj zastopnik socijaldemokratov in moram torej za to volilno reformo glasovati.“ Tako je tedaj dr. Korošec zatajil v odločilnem trenutku svoje volilce kmete, kojim edino se je moral za svoj državnozbornski mandat zahvaliti.

š Vse za denar! Ko smo čitali čudno lažnjiva poročila „Slov. Gospodarja“ o shodu na Metinjem, smo mislili, da so se ista nalašč tako prikrojila v uredništvu iz kakih nam sicer neumljivih „taktičnih“ ozirav. Razna znamenja so nam pa pokazala, da verujejo v Mariboru v istinitost teh poročil. To nas je presenetilo, ker si jih sedaj nismo mogli tolmačiti. Nenadoma pa smo dobili v roke ključ do te uganke. Nekateri izmed tistih klerikalnih kričarjev, ki so na shodu zgago delali, so namreč tudi jako brbravi in ti so povedali, da so bili za hujskanje na shodu najeti in plačani in da jim je bila obljubljena posebna nagrada, če bi se neodvisnim kmetom shod izjalovil. Ti razgrajaci so poslali svojim voditeljem in učiteljem poročila, kakor da bi bili svojo nalogo častno rešili. Njim se je šlo pač le za obljubljeno plačilo in se niso ustrašili niti največje laži. Misli so si pač: zakaj bi mi ne smeli tako delati, kakor storijo to naši voditelji. „Sl. Gospodarja“ in njegovim pristašem pa prav pristržno čestitamo na njihovih uspehih! Zdaj vsaj vidijo, kako resničen je pregovor: „kakoršna setev, takošna žetev“.

š Volilni shodi kmečkega kandidata Žurmana. Državnozbornskega kandidata neodvisnih kmetov za rogaški, ormoški in kozjanski okraj g. Vinko Žurmana volilni shod vršil se je dne: 20. t. m. v Pristavi pri Podčetrtku; udeležilo se ga je nad 100 volilcev-kmetov. Na Žurmanov shod prišel je tudi kandidat štajercijanske stranke g. And. Drogenik. Žurman je prav stvarno in jako spretno razvijal svoj kmečki program, na kar so kandidatura Vinka Žurmana z govori pojasnili in priporočali gg. Strmšek, Kušec, Kregar itd. ter se je soglasno sprejela naslednja

resolucija

Na volilnem shodu v Pristavi dne 20. apr. 1907 zbrani neodvisni volilci z navdušenjem pozdravljajo kandidaturu g. Vinko Žurmana, posestnika pri Sv. Križu pri Rog. Slatini in slovesno prisegajo, da hočejo z vsemi močmi delovati na častno izvolitev neodvisnega kmečkega kandidata. Obenem odločno in ogorčeno protestira, da bi se zlorabljal v gnusno politično agitacijo prižnice in spovednice — kakor se je to že zgodilo — in izjavljamo, da bomo uporabili vsa zakonita sredstva proti taki nečuvni zlorabi. Sam rimski papež Pij X. je izdal svoječasno poslanico, v kateri pravi med drugim dobesedno: „Naj se posvečuje posebno pozornost pridigam. S prižnice se mora čuti samo evangelij, a v nobenem slučaju drugih reči, ki spadajo bolj v časnike in pa vseučiliške učilnice — kakor pa na sveto mesto.“ — Tudi mi zahtevamo z vso odločnostjo, da se nam s prižnico oznanjuje samo le božja beseda — nikdar pa politično hujskanje, obrekovanje in sovraštvo.

Navdušenje za Žurmana je bilo velikansko. Dne 21. t. m. vršil se je volilni shod Žurmana pri Sv. Petru pod Sv. Gorami ob 8. uri zjutraj; udeležilo se ga je nad 500 vrlih kmetov volilcev. Kljub pozivom, da se naj k besedi oglašijo tudi nasprotniki, se proti kandidaturi gosp. Vinka Žurmana vendar ni nihče oglasil, pač pa se je edini pristaš dr. Korošca — g. I. Ulčnik (brat dveh župnikov) med zborovanjem mrmraje odstranil. Po spretnih govorih gg. dr. Kuneja, predsednikom okrajnega odbora narodne stranke v Št. Petru, Strmška, Kušca itd. bila je isto tako soglasno z velikim navdušenjem sprejeta resolucija v istem smislu kakor v Pristavi.

Volilnega shoda v Virštanju (okraj Kozje) koji se je vršil dne 21. t. m. ob 2. uri popoldne, udeležilo se je nad 300 kmetov volilcev. Ker v Virštanju dr. Korošec nima pristašev, najel si je Korošec iste v sosednih občinah Imeno, Verače itd. da so prišli razgrajati v Virštanju, — bilo jih je okoli 30—40, na čelu tem mežnarji. Shod se je

vršil — ako se vpoštevajo okolščina Koroščevih razgrajacev — še dovolj mirno, tako, da je gosp. Žurman z najboljšim uspehom razvijal svoj kmečki program. Tudi na tem shodu sprejela se je brez ugovora, z velikim navdušenjem resolucija glede kandidature Vinka Žurmana ter zlorabe spovednic in prižnic v politične namene. Shoda v Virštanju udeležilo se je tudi precej občinstva iz sosednjih krajev: Podčetrtek, Podsreda, Kozje, Žusem in celo iz lepe savinske doline se je tega shoda udeležil vrli slov. rodoljub g. Norb. Zanier. — Shod je napravil najboljši utis, posebno še na domačine — vrle Virštanjčane, kajti splošno se je govorilo, da toliko ljudstva se še nikoli ni zbralo na Virštanju, ter se je izrekla želja, da bi se naj to v prihodnje pogosto ponavljalo — kar se je pa tudi zavednim Virštanjčanom obljubilo.

Obenem omenimo, da je imel ta dan dr. Korošec shod v Sv. Emi, seveda takoj po maši, da je dobil vsakovrstno množico iz cerkve. Naletel je pa celo na lastnem shodu na precejšnje nasprotstvo. Popoldne je imel shod v Gaberju pri Rogatu.

Posebej povdarjamo, da ima Žurman še ta teden shod v četrtek zvečer ob 6. uri v Rogatu, v petek zjutraj pa v Žetalah in se pričakuje ogromna udeležba. — Dr. Korošec je že pripravljen na strahovit poraz.

§ **Na Ponikvi** se neko neznajčno človeče zaletava v Narodno stranko in Narodni List. Naj se spomni dotičnik, kako je pred leti govoril v Šmarju pri Jelšah na kmetijskem shodu. Mi mu svetujemo, naj bo miren, ker bo sicer izvedel stvari, ki mu bodo prokleto neljube.

Neodvisni.

§ **Na volilni shod kmečkega kandidata Žurmana v Pristovo** se prišli sledeči brzojavi:

Živela prava kmečka stranka, proč Korošec: Rogaška okolica.

Zemlja in kaplan Korošec naj se treseta v gromovitih živijo za našega Žurmana; mi stojimo kakor skala: županstva Žetale, Dobrina, Čermožiše, Nadole, Kočice.

Živel pravi kmečki kandidat Žurman: Volilci Sv. Florijana.

§ **Šmarje pri Jelšah.** Dr. Korošcu mora res slabo preiti, kajti prireja v šmarsko-rogaško-kozjanskem volilnem okraju shod za shodom. Komaj se umakne kandidat neodvisnih kmetov g. Žurman, pride že obljubljeni odrešenik kmetov v spremstvu apostolov Gustlna in večnega ženina Pepeka. — Dvomimo, da opravljata ta posel brezplačno; kajti prvi pustil si je baje pred nedavnim časom izplačati iz občinske blagajne trga Šmarje za zamudo, ko je šel kot županov namestnik o priliki božje poti k Sv. Roku Boga častit. odškodnine 6 kron. Torej je skoraj neverjetno, da bi sedaj, ko ima vsak pošten kmet veliko dela na polju, letal od hiše do hiše in zapravljaj zlati čas brezplačno.

§ **Dr. Korošec bi se rad pogajal?** Pravijo, da bi se danes dr. Korošec že rad pogodil z narodno stranko, ker je že danes pet mandatov kmečke zveze v resni nevarnosti. Opozarjamo, da je narodna stranka 7. svečana ponujala roko h kompromisu in bila pripravljena zadovoljiti se s tremi ali v skrajnem slučaju z dvema volilnima okrajema. Dr. Korošec je takrat ošabno odklonil vsak stik z narodno stranko. Zdaj se zvija, češ, duhovnik sem, pa zoper mene delate. Ljuba duša, če si duhovnik, ali meniš, da bodeš nam po glavah hodil, potem pa še podpora od nas pričakoval? Zdaj ni čas za pogajanje niti z dr. Korošcem, niti s Plojem niti z Robičem. Pač pa lahko govorimo o tem predmetu po volitvah. Če hoče upoštevati dr. Korošec naš dober svet, naj pusti okraj Šmarje-Rogatec-Kozje, ker bode tu skoraj gotovo zletel, kakor pred 5 leti v Ormožu. Naj kandidira mesto Roškarja. Sicer mu tudi v tem slučaju za zmago ne jamčimo, pa upanja ima gotovo več nego v Šmarju. Mi se bomo sklicevali na ta nasvet, če morebiti dr. Korošec propade. Hrvat pravi: Bolje ista nego ništa (boljše nekaj nego nič)!

§ **Ptuj-Ormož.**

Kandidat narodne stranke

Jakob Zadravec,
veleposestnik v Središču.

p „**Novega Slovenskega Štajerca**“ urednik mora biti politični otrok. Z onemoglo jezo piše o volilnem shodu z dne 14. t. m. v Ptuj. Ne utegnemo se ž njim prerekati, a plačilo mu pride ob svojem času. Le naprej! Tudi mi imamo še kak smodnik za „opombe uredništva“. Capito?

p **Ornig** — kandidat. O čemur se je že dolgo na tihem govorilo, to je postala sedaj resnica. Ptujski pek in župan Ornig kandidira v kmečkih občinah ptujsko-ormoškega okraja. Kdo se ne smeje! Tisti Ornig, ki je največji sovražnik slovenskega kmeta, kar je pokazal s tem, da je od podpore, ki je bila slovenskim kmetom in vinarom namenjena, izposloval polovico ptujskim meščanom, tisti Ornig, ki na vsenemških zborovanjih daje Nemcem nasvete, kako bi se dalo čimprej uničiti Slovence, tisti Ornig, ki prepoveduje v ptujski mestni cerkvi slovenske propovedi in slovensko petje, tisti Ornig, ki je v deželnem zboru **glasoval proti slovenski kmetijski šoli**, tisti Ornig hoče biti poslanec naših slovenskih občin. To je že višek predrznosti! No, Ornig dobi dne 14. majnika odgovor, da mu bode dolgo po ušesih zvenelo.

p **Javen shod volilcev** priredi narodni kmečki kandidat Jakob Zadravec v nedeljo dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni Jožefa Colnar pri Sv. Urbanu v Slov. gor. za cenjene volilce župnij: Sv. Urban v Slov. gor., Sv. Bolfank v Slov. gor., Sv. Andraž v Slov. gor. in deloma za Št. Lovrenc v Slov. gor. in minoritsko faro Sv. Petra in Pavla v Ptuj. Može! Kmetje, volilci! Udeležite se shoda v velikem številu!

p **Dr. Presker v rezervi.** Sam ormoški sodnik dr. Presker je osebno še pred tednom dni za sebe agitiral kot poslanskega kandidata kmečke zveze za državni zbor. Če bi se to hotelo utajiti, objavi se ime priče. Dr. Presker je dejal, da je v rezervi, ker še ni gotovo, ali bode Ploj mogel kandidirati. Saj vemo, zakaj. Volilci ptujkega in ormoškega okraja, kaj boste se dali dalje za nos voditi? Volite soglasno kandidata narodne stranke Jakoba Zdravca, saj dr. Korošec še danes ne ve, ali Vam naj privoščijo Ploja ali Preskerja. Presker hoče postati poslanec samo iz sebičnih razlogov. Sam je izjavil, da bi se vdinjal duhovnikom za poslanca le v ta namen, da bi potem mogel kot deželnosodni svetnik nameščenje v Mariboru doseči. To je lepa ljubezen do ormoškega okraja!

p **Vuzmetinci.** Velik politični praznik je bil za nas minolo nedeljo. Imeli smo shod, kakor ga še ni videl naš kraj. Nad 500 volilcev se nas je zbralo in vsi do zadnjega so z nepopisnim navdušenjem odobraval kandidaturo Zdravčev. Naš kmečki kandidat je v krasnih, poljudnih besedah razvil svoj program. Naše gorice so se tresle pod gromkimi živijo-klici iz naših kmečkih grl. Živel naš kmečki kandidat Jakob Zadravec!

p **Boj prvakov in klerikalcev zoper kandidata narodne stranke Zdravca.** Ploj mora v ptujskem in ormoškem okraju propasti in bode tudi gotovo propadel. Zapisal se je v nazadnjaško bratovščino kmečke zveze in noče razumeti duha časa, zato mora med staro šaro. Ker nečemo biti proti Ploju zaradi njegovih kolikšnih tolikšnih zaslug jednako ostri, kakor n. pr. proti dr. Povaleju ali dr. Benkoviču, nismo nameravali spuščati se v njegovo zasebno življenje, ampak ga soditi le kot političnega nasprotnika. Toda „Slov. Gosp.“ nas sili nastopiti drugo pot. Napada kandidata narodne stranke naravnost nesramno. Očita mu njegov poklic, da je mlinar in da je bil svoj čas tudi trgovec, torej popolnoma zasebne zadeve. Sramoti ga celo kot „Japec“, česar so sicer zmožni le smrkolini iz ljudske šole. Mi vemo, da so dopisniki središki učitelj Kosi in središki kaplan in dr. Omulčeva pisarna v Ormožu. Sramota! Izjavljamo danes slovesno: Ako bode napadel „Slov. Gospodar“ samo še enkrat Zdravca na podoben način, tedaj bomo neusmiljeno razkrili tudi vse življenje Plojevo, akoravno bi nam to bilo zelo neljubo. Plojevi prijatelji naj bodo zagotovljeni, da ne bomo štedili papirja v ti zadevi! Jakob Zadravec je vseskozi mož poštenjak in narodnjak, je mož iz ljudstva, ki ima za seboj zaupanje ljudstva. Ploj ima za seboj zaupanje ljudi, ktere si je kupil s tem, da jim je kako službico prikrbel ali daroval kak desetak za šolo ali požarno brambo. Svobodni može pa ne uravnavajo svojega političnega nastopanja na stališču kake hvaležnosti. Hvaležnosti politika ne sme poznati. Narodnjaki morajo poznati le narod in njega koristi. Jakob Zadravec bode za svoj volilni okraj lahko ravno toliko, če ne več, storil, kakor Ploj, ako mu bode politična organizacija nar. stranke krepka opora in ako bode ljudstvo samo ž njim sodelovalo za svoj napredek. Živel Zadravec!

d) **Maribor levi breg.**

Narodni kmečki kandidat:

Josip Mursa,
kmetovalec na Krapju pri Ljutomeru.

l **Volilni shod v Št. Jurju ob Ščavnici** minolo nedeljo so hoteli zvezarji pod vodstvom kaplana Štuheca in prismuknjene Mandeličeka na vsak način onemogočiti. Četudi v odločni manjšini, so hoteli imeti predsedstvo, dasi je dr. Kreft iz vrst njihove stranke predlagal podpredsednika. Ker napredni kmetje o tem niso hoteli nič slišati, je prišlo do burnih prizorov. Naprednjaki, videč, da zvezarji nimajo druga namena nego shod onemogočiti, so sklenili zborovati zaupno. In zbralo se je v zadnji sobi Kreftove gostilne nad 100 volilcev; soba je bila nabito polna. Zvezarji so nekaj časa poparjeni čakali (imeli so namreč lepo izdelan načrt, pripravljene svoje govornike itd.) pred vratmi, potem so pa drug za drugim odkurili. Navdušenje pri zaupnem shodu je bilo nepopisno. Razvijal je svoj program kandidat gosp. Mursa, ki je govoril mirno in stvarno o raznih gospodarskih vprašanjih; nastopili so potem kot govorniki kmetje Slavič, Kreft Alojz, Razlag, Slana, dalje urednik Spindler, učitelj Robnik in notar Štupica. Vsi so toplo priporočali kandidata Mursa ter ostro obsojali podlo postopanje nasprotnikov. V predsedstvu shoda sta bila gg. Karl in Alojz Kreft. Gornjeradgonski okraj bo dal častno število glasov naprednemu kandidatu! Živel Josip Mursa!

l **Volilni shod v Št. Lenartu v Slov. Gor.** Minolo nedeljo se je vršil volilni shod naprednega kandidata Mursa. Prišlo je do 250 ljudi, med temi dobra polovica nasprotnikov, in med temi precejšnje število nedoletnih. Zvezarji so seveda prišli z blagim namenom, shod onemogočiti, kar se jim pa zbog treznosti naprednih kmetovalcev ni posrečilo. Ti so jim prepustili celo predsedstvo. Govorili so: o političnem položaju urednik Spindler, kateremu pa so, ko je začel govoriti o kmečki zvezi, gospod predsednik vzeli besedo; Robnik od Svetega Križa nad Mariborom, ki je razpravljaj o duhovnikih in veri; in konečno je narodni, napredni kmečki kandidat ob splošnem zanimanju razvijal svoj program. Neki Franc Roškar je kvasil, da je užaljen, češ da ga je narodna stranka postavila za kandidata. Vrinila se je namreč na plakatih pomota, da se je tiskalo Franc namesto Ivan Roškar. Tako duševno siromaštvo! — Zvezar dr. Tiplič je govoril strašno razburjeno o tem, da se je zborovanje priredilo v „nemški“ gostilni. Pojasnujemo: edina slovenska Poličeva gostilna je v rokah posojilnice, katere odbor je po večini v rokah Roškarjevcev in Roškar sam je v načelstvu. Gotovo je, da bi posojilnica prostorov ne dovolila. Da pa se zgraža nad nečem takim dr. Tiplič, je naravnost bedasto. Isti dr. Tiplič, ki ima Nemko za ženo in katerega otroci ne znajo slovenski. Kvasil je tudi, da v Slov. Gor. ni tal za narodno stranko. Ej, domišljavi gospodine, 14. majnik Vam bo pokazal, da si je narodna stranka v par mescih obstoja tudi v teh od Vas in Vaših tako zanemarjenih krajih pridobila že precej tal. Časi se spreminjajo — kakor razni zvezarji.

l **Viktor Kukovec**, kandidat socijalne demokracije za Maribor levi breg, laže o našem shodu dne 14. t. m. v „Rdečem Praporju“ prav po Koroščevi maniri. Gospod Viktor, mi imamo drugega dela dovolj kakor z Vami se prerekati. Pravite, da je bilo na shodu polovico soc. demokratov. Tudi besede Joška Rajha ste nesramno zavili. Mi smo Vas doslej pustili na miru, toda če hočete tako podel boj, ga bode imeli, samo to Vam povemo, da v Vašo škodo.

l **Sv. Križ nad Mariborom.** Cenjeni mušji lovci! Vzlic slabemu in hladnemu vremenu se je pri nas na planini že začela mušja sezona. Otvoril jo je naš dični „Slov. Gospodar“ dne 12. t. m., za kar mu izrekava prirčno zahvalo. Njegov dopisnik piše namreč: „Nebodigatreba Narodni List, glasilo nemškutarske in protiverske nar. stranke je tudi tukaj (pri Sv. Križu) ponekod grozno vsiljiv in nadležen, kakor ona znana muha, katere tudi ni mogoče pregnati, če jo še tolikokrat odženeš.“ Gotovo jako bridka resnica! — Še mnogo bolj kakor ta živalca pa so nadležne naše farovške in nevedne Galundrove muhe, ki se roje v glavah najinih hišnih gospodarjev, da siromaka noč in dan nimata pokoja.

Izmed farovških muh je jako strupen politični Komar. Vsako, le količkaj svobodno misel zabode z rilčkom, da bi jo uničil s svojim stru-

pom. Pri neki propovedi je zabrenčal raz župnikovega jezika nekako tako-le: „Narodna stranka nudi kristjane, ki pa so kristjani samo po imenu, a se bahajo, da so tudi kristjani. Tistemu, ki Vam vsiljuje Narodni List, vrzite tega pod noge!“

13. svečana t. l. so prišli kmetje po spovedne listke. Dasi je bilo hudo mrzlo, jih Komar vendar ni povabil v župnišče, ampak v cerkev, kjer so po celem životu dregetali in z zobmi tako klepetali, da bi lahko za prebivalce treh občin nasekali zelja. Vsi prejšnji župniki so se zavedali, da so jim kmetje postavili zavetišče, pa so jih radevolje sprejemali pod darovano streho. Komar je seveda dobro vedel, čemu se je izneveril stari šegi. V cerkvi je namreč nemoten uganjal politično barantijo, naj pri bodočih državnoborskih volitvah volijo same katoliške moze in zaključil svojo gonjo s prošnjo, naj vsakdo vrže Narodni List črez prag. Kriste, usmili se svojih vernih in pridi z bičem nad te politične barantače, ki onečaščajo tvoj tempelj! Za „fureže“, lažnjiva cerkvenozgodovinska predavanja, za klepetave Marijine device in tonedeljski volilni shod je v župnišču kajpada dovolj prostorov.

Krvoločni Obad si je omislil dve cerkveni okenski zavesi za 170 kron, katere je izsesal faranom in dal pogoltniti mariborskim nunam. Preziral je domačega in pozval tujega mizarja, k mu je zbil „kišto“, zdaj božji grob imenovano. V pokritje stroškov je srkal ubogim vernikom kri toliko časa, da je dobil okroglih 100 kron. V kratkem bo veselo brenčal krog nove zastave Marijinih devlc, katerim je posrebral „nedolžne“ krvi kar za celih 200 kron. Kak neodpustljiv smrtni greh bi vendar bil, ko bi se te vsote porabile za zanemarjene ceste.

Mrtvaška muha poje, da maša več koristi nego zvonjenje, da je za ubožca dovolj par latinskih besed in križev pred cerkvenimi vrati, in da bi č. g. župnik ravnal proti Kristusovemu nanku, ako bi spremil mrliča do groba. Ljudski rek pravi: far in denar, to je lep par. Nekoč je ta farovška muha obiskala vice ter prišla nazaj s poročilom, da so v vicah ogenj pogasili, ker so Marijine device, devičarji in tretjerednice nagromadile toliko popolnih odpustkov, da gre vsaka duša naravnost ali v nebesa ali v pekel. Zato je Mrtvaška muha nagovorila našega dušnega pastirja, naj opusti očenaš za verne duše in moli koncem vsake pridige sledeče: „Na čast sv. družini nazareški, da bi obvarovala našo župnijo brezverskega berila — očenaš —“

Pohišna muha sedi ves dan na mizi pred svojim hišnim gospodarjem in mu pomaga „gruntati“ katoliško politiko. Med svoje ovce č. g. župnik ne sme iti, ker bi mu mogoče kak nagajiv koštrun zbil krono z glave, pa tudi svojo vest bi si obtežil z grehom napuha, češ, postati hoče enak Kristusu, ki je s svojimi ribiči hodil bosonog med pravičnimi in krivičnimi. Pa vse bi bilo dobro, da ne tare te muhe neozdravljiva živčna bolezen. Godba, ples in veselo ukanje iz gostiln jo mrcvari na smrt. Pač pa ji zelo lajša bolečine hrup in petje zarudelih gospodov v župnišču samem. S kakim veseljem je vendar poslušala od faranov plačano godbo za časa inštalacije, in kak nebeški usmev je legel na njen rilček, ko je iz svojega kotička opazovala v spalnici farovške dekle vrteče se mlade kuharice z nedolžnimi lici.

Galundrove ali Požganove muhe so pa tako trepaste, da se jim celo farovške muhe na tihem posmehujejo. Niso vredne, da bi jih lovila v svoje mreže. Zabiti seveda ne smemo tudi one v Slov. Gosp. omenjene sitne muhe, ki z drugimi vred ne pusti Požgana na županski stolec gor, ker je pre nor.

Ker je torej potekla varstvena doba, vabiva vse sorodnike in znanca na glavni mušji lov, ki bo trajal vse poletje sleherni dan od zore do mraka. Ležeče je nama na tem, da preprežimo možgane najinih hišnih gospodarjev in dobrotnikov z gosto in močno pajčevino ter polovimo in pobijemo vse gori navedene mušje nadležneže, ker le na ta način se lahko skazemo hvaležne našim zaščitnikom.

Pajki, le vkup, le vkup!

Lovski pozdrav!

Tegenaria Domestica

Epeira Diadema

Požganov pajek.

župnijski pajek.

e) Maribor desni breg.

Narodni kmečki kandidat:

Viktor Glaser,

kmetovalec in lesotržec na Smolniku p. Rušah.

d Piškov shod — za Glaserja. Za minolo

soboto 20. t. m. ob 6. uri je bil napovedan shod Pišeka v Lembahu. Zbralo se nas je do 60 mož, a „Njega“ ni bilo. Potem pa smo si volili v predsedstvo g. Antona Robiča, veleposestnika v Pekrah, in zapisnikarjem g. Julija Robiča, župana v Lembahu, ter smo glasovali za — Viktorja Glaserja. Kmetovalec Lingl iz Ruš govori obširno in temeljito o dosedanem načinu volitev po slovenskem Štajerskem, o postopanju lažikmečke zveze in je toplotno priporočal Glaserja. Župnik Kocuvan je hotel nekaj ugovarjati, a je nastalo burno ogorčenje. Še večje razburjenje nastane pri govoru g. Županeka, ki hvali laži-kmečko zvezo. Pri glasovanju se razun 8 oseb vsi volilci izrečejo za Glaserja. Tudi v Lembahu so se kmetje zbudili in hočejo iti po svoji poti. Tako zanimivega shoda že dolgo nismo imeli. Dravska dolina je — Glaserjeva! Živel naš neodvisni kmečki kandidat!

d Volilni shod Viktorja Glaserja v Hočah preteklo nedeljo 21. t. m. bil je vkljub strastni agitaciji proti udeležbi od strani nasprotnikov dobro obiskan. Navzočih je bilo do 100 volilcev. Predsedoval je g. Karl Novak, posestnik in načelnik mlekarne v Hočah. G. Viktor Glaser razvijal je v jedrnatih in poljudnih besedah svoj program, navzoči volilci sledili so mirno njegovim izvajanjem in celo ožji prijatelji protikandidata Pišeka odobrvali so soglasno njegov govor. Nato je socialni demokrat Jožef Škrbinc iz Maribora v mešani nemščini in slovenščini kvasil, da mora v Hočah nemščina tudi obveljati, da mora biti tam nemška šola itd., navzoči volilci so hrupno protestirali. G. Rojko ml. govori o tem predmetu s slov. stališča. G. Viktor Glaser je pripomnil, da se naj pončuje v višjih razredih ljudskih šol tudi nemščina, mora pa podučevati narodni učitelj. Pri glasovanju o kandidaturi Viktorja Glaserja so skoraj vsi navzoči volilci vzdignili roke, nasprotno se je pa na večkratni poziv predsednika vzdignilo za kandidato Pišeka šest rok. Na to je zaključil g. predsednik zborovanje. Zavedni in neodvisni Hočani, le vrlo in neustrašeno naprej, ne ustrašite se pritiska nasprotnikov!

d Lažnjivi „Slov. Gospodar“ poročal je zadnjič, da je naš kandidat g. Viktor Glaser „naredil“ shod pri slavnoznanem Štajercijancu Ludviku Kresniku v Črešnjevcu ter kliče bombastično: „Viktor Glaser in Ludovik Kresnik v prijateljskem objemu!“ A v kakšnem prijateljskem objemu je g. Viktor Glaser s Kresnikom, kaže dejstvo, da je Kresnik od Štajerčeve stranke postavljen protikandidatom Glaserjevim. Živela neumnost „Slov. Gospodarja“!

f) Marenberk - Slov. Gradec - Šoštanj - Gornji grad.

Narodni kmečki kandidat:

Vinko Ježovnik,

kmetovalec v Velenju in načelnik šoštanjskega okrajnega odbora;

m Volilni shod pri Sv. Frančišku Ksaveriju.

Vkljub skrajno slabemu vremenu se je nabralo v nedeljo, dne 14. t. m. pri Sv. Frančišku v gostilni g. Slatinška, poprej g. Časl veliko število volilcev. Notranji prostori gostilne bili so zasedeni — zborovati se je nameravalo na prostem, ali dež je kljuboval. V hiši ni bilo prostora, zato se je moralo zborovati v prostorih gasilnega društva. A tudi tukaj je bilo premajhno, kakih 150 ljudi je vseeno še moralo stati na prostem pod odprtimi dežniki. Do 400 ljudi lahko z mirno vestjo trdimo, se je nabralo volilcev. Če bi bilo vreme ugodno, smelo lahko rečemo, da bi bil pri Sv. Frančišku takrat pravi ljudski tabor.

Otvoril je zbor g. Drukar v imenu neodvisnih volilcev. Nato se je volil predsednikom g. Ručigaj Peter, posestnik in trgovec v Bočni, podpredsednikom g. Kolenc Franc, veleposestnik v Juvanjem, zapisnikarjem pa učitelj g. Šijanec.

Predsednik dal besedo kandidatu neodvisnih volilcev g. Ježovniku Vinko iz Velenja.

Tišina je zavladala, ko je vsakdo pričakoval, kako bo govoril od nasprotne stranke toliko oblateni g. kandidat. Nasprotniki so trdili, mož ne bo mogel zastopati koristi svojih volilcev, češ, ni zmožen — a prepričal se je vsak navzočih, kako gladko mu teče beseda in kako mirno, a dobro pove to, kar misli.

Nisem se ponujal, postavili so me kandidatom ljudski zastopniki, t. j. kmetje. Ljudska volja je govorila in tej sem se uklonil. Dobil sem več kot sto pisem od vseh strani našega volilnega okrožja — nisem se hotel udati, prišli so k meni zastopniki vseh okrajev, rekel sem jim, ne, imate zmožnejšega, izberite takega. Ko sem pa zadnjič

na shodu v Slovenjem gradu videl in slišal toliko kmetškega ljudstva, ki je mene hotelo, sem se udal, rekoč, ljudski glas — božji glas. (Živijo!) Poglejmo, kaj so storili dosedanji poslanci? (Klici: Nič!) Plače so se zvišale raznim stanovom, lahko rečemo vsakemu, samo ti ubogi kmet nisi dobil zvišane plače! Naložili so ti pač večje davke, ti si jih plačeval, ker si pokoren svoji državi. Sedaj so pa prišli tudi kmetu žarki solnca, ki so ga razsvetlili na njegovem umu, začel je misliti, češ, voliti si hočem poslanca svojega sotrpina-kmeta.

Nikomur se ne godi tako slabo, kakor kmetu. Delaj in plačaj! Nihče se ni brigal zanj.

Pravijo, da nisem veren in v svojih časnikih udrihajo čez mene. Pa naj pišejo, svojo katoliško vero nosim vedno v svojem srcu in jo bom nosil, dokler živim. — —

Čo je volja božja in vaša — volite me, če ne, pa si izvolite boljšega. Vsiljeval se nisem in se ne bom. Ako pa me izvolite, delal bom tako, kakor mi ukazuje moje kmečko srce. Kolikokrat sem imel krvavo žuljave roke, ko sem vlekel vrv pri brani — pa pravijo, da nisem kmet. Pravijo pa to taki, ki še sami niso nikdar hodili za plugom. Za kaj se hočem potegovati, če sem izvoljen?

Preskrbovanje kmetov na stare dni. Zakaj bi kmet ne dobival od države na stare dni kako podporo, ko vendar vse svoje življenje deluje za državo kot vojak, kot davkoplačevalec i. t. d. Sedaj si kmet težko kaj prihrani za na stare dni, država ima skrbeti, da se kmetu da prilika v tem smislu.

Obdači naj se luksusa in veliki kapital. (Živijo!) Tisti, ki ima graščino in mnogo konj, ki nosi zlato uro in zlate nhane, naj se obdači! Davek od luksusa pa se lahko porabi za preskrbo kmetov in poslov na stare dni. Sam vem, kako je hudo za posle. Gredo raje v trge in mesta, na tuje v rudokope in posebno pri nas še v Ameriko. Delavne moči ne ostanejo doma. Če pa bi posli imeli pri nas kako podporo na stare dni, ostali bi rajše v domačih krajih.

Meje se ne smejo odpreti živini, ker bi potem cena naši živini padla.

Odpravijo naj se vse predprave n. pr. zakaj bi graščina imela predpravo, plaviti platanice pred kmetom itd.

Glede vojaške dolžnosti bode tudi treba kaj storiti. Če ima kmet sina, ki mu lahko dosti pomaga, mora ga izročiti vojakom. Videl sem pa na Švicarskem, da se da vojaščina drugače urediti. Tam je vsak vojak, vsak pograbi za orožje, če nanese potreba. Vadijo se pa v zimskem času, ko ni dela pri kmetijstvu. Gledal bodem, da se vsaj nekaj za zdaj stori, da se zniža vojaška doba vsaj na dve leti.

Glede železnice je omeniti, da je to nujna potreba vsaj do Gornjega grada, če ne že do Kamnika. Če bom poklican v državni zbor, bom se potegoval za železnico. (Živijo!)

Kar se šol tiče, je zlasti zidanje novih šol veliko breme prebivalstva. Država naj zida šole, ona naj vsaj subvencionira vse šolske zadeve. (Glasno pritrdjevanje.)

Tudi cestne zadeve je uravnati. Okrajne doklade so itak prevelike. Kmetu ni mogoče delati in vzdrževati toliko kilometrov cest. Država mora zdatnejše podpirati. Ona naj za ceste ne da le 40%, temveč najmanj 60%.

V tem smislu je razpravljaj g. kandidat še o marsičem in je konečno rekel: „Hočem storiti, kar je v moji moči — ta vam bo dana vedno na razpolago.“

Burno odobravanje, živijo-klici so odmevali, ko je govornik nehal. Vse mu je pritrdjevalo in čul si glasove: „Ta pa ta, tega bomo volili.“ Neki kmet je dopisniku rekel: „Bil sem na Ljubnem, slišal sem g. Robiča, povedal je precej dobrega, pa g. Ježovnik mi bolj ugaja, ta je boljše govoril in ve, kje kmeta čevlji žuli.“

Nato je predsednik dal besedo raznim navzočnikom, ki so izraževali svoje mnenje ter kandidata o marsikateri zadevi povpraševali.

G. Zavolovšek pravi, da se je na Ljubnem g. Robič bahal, češ, on je prvi za predlog, naj se odpravijo državne mitnice. To pa ni v korist kmetu. Naložili so radi tega davek na vozne karte III. razreda, kar zadene kmeta in delavca.

Gosp. Vivod je omenjal nekatere točke iz davčne postave, ki zlasti kmeta hudo zadenejo. Gospod kandidat naj se, če bo izvoljen, postavi na stališče, da bi kmet znižane pristojbine plačeval. Uravna naj se tudi davek za vso deželo enako, ne tako kot je sedaj, ko na Zgornjem Štajerskem kmetje za velikanska posestva zelo nizek davek plačujejo.

G. Ločičnik praša glede ribištva. Nato je g. kandidat odgovoril, da bo v tej zadevi težko kaj storiti, trkal pa bo: „Jaz bom storil kolikor možno, četudi so železna vrata, bom trkal in gledal, da jih odprem.“

G. Ručigaj. V vsaki pratiki se bere, da je kmet steber države. Ali v ta steber butajo razni kozli in je le čudež, da se ta steber še ni podrł. Sam svitli cesar je uvidel važnost tega državnega stebra, zato je silil na novo volilno reformo. Glede šolskih kazni je treba bodočemu našemu poslancu kaj ukreniti. Sploh pa naj gleda država za poučevanje kmetijskega ljudstva v pravi meri. Zakaj ne pošlje naša država nekaj naših na Švicarsko in v druge hribovite dežele proučevati tamošnje razmere. Za kaj takega država nima denarja, kar bi utegnili koristiti kmetu. Zadnjič so pa dobili na Dunaj za en vrt iz otoka Borneo dve mirkovci za 3000 glđ. Kdo to plača? Kmet. Na Dunaju vzdržuje država gledališče, v katero pa hodijo le imenitnejši ljudje. Tudi po raznih mestih vzdržuje država gimnazije, realke, vseučilišča itd., tudi za ljudske šole za nas kmete pa nima denarja. Nam naj prispeva za šole. Vse ljudske šole se naj podržavijo, ako bi pa to ne bilo mogoče takoj, pa naj za to dobo država plača vsaj polovico stroškov.

Nadalje navaja govornik slučaj o laškem olju. Prej je bilo za laško olje 4 K carine na 100 kg, za boljše olje (Tafelöl) pa 6 K. Sklenili so pa v državnem zboru, da se v bodoče za navadno olje plača 40 K (od 4 K na 40 K), za boljše olje pa 80 vinarjev (od 6 K na 80 v). Olje, katero zavživa kmet in delavec, t. j. laško olje od 4 K na 40 K, boljše pa, katero si kupi lahko le bogatejši človek, pa od 6 K na 80 vin. Tak, ki bi lažje plačal večjo carino, ima znižano, a tak, ki mora vsak krajecar dvakrat obrniti, predno ga izda, pa zvišano. In kolika razlika! To so sklenili v državnem zboru, ko je tudi gosp. Robič bil poslanec, pa ni povzdignil besede v korist kmetu in siromaku.

Nato da predsednik kandidature g. Ježovnika na glasovanje. Bil je soglasno postavljen kandidatom navzočnikov; kajti pri protiglasovanju ni nihče, vključno z razločnim vprašanjem, ni vzdignil roke.

Veliko veselje je vladalo po prostrani dvorani in po prostoru pred poslopjem gasilnega društva. Vse je klicalo: „Živijo Ježovnik, kmečki kandidat!“

Nato se je predsednik zahvalil navzočnikom za lep red, ki je vladal na zborovališču in posebej še g. kandidatu, da je prišel k nam in mu še na srce polagal, da, če bode v nevarnosti naša sveta vera, da bi se ji krivica godila, naj se poteguje za pravico, naj se vedno zaveda svojega kmetijskega stanu in naj za blagor kmeta, za blagor slovenskega naroda deluje z vsemi močmi. Mi imamo vanj zaupanje, mi ga bomo volili in vsak bo še pripeljal s seboj svoje sotrpine, ki bodo vsi oddali dne 14. maja svoj glas našemu kandidatu:

g. Vinko Ježovniku, kmetu v Velenju.

Gromoviti „Živijo-klici“ in s tem se je zaključil za naš okraj velepomemben shod.

m Kandidat kmečke zveze za 15 mesecev. Iz zanesljivega vira vemo, da se hoče dati profesor Robič voliti le za 15 mesecev, potem pa odloži mandat v prid profesorju dr. Vrstovšku. Po župniških gornjegrajskega okraja krožijo pisma s približno vsebino: „Ljubi prijatelj, ni nam sicer mnogo za Robiča, pa gre se za dobro stvar, delaj za njega, po 15 mesecih odloži mandat, ker se tudi v deželni odbor ne bode dal več voliti.“ Če se ne veruje, navedemo ime pisca in prejemnika takega pisma. Volilci, ali se ne pravi to, Vas za norca imeti?

m Profesor Robič grozi. Pravi, če ne bode izvoljen ali če bode dobil neznatno večino, bode odložil tudi deželno odborništvo in pride na njegovo mesto Nemec. Ali je to narodnjaka dostojno? To je ravno tako, kakor če kdo reče, če ne boš meni nič več zaslužka dal, bom pa z Nemci potegnil. Sramota!

m Shod Robiča v Št. Ilju pri Slov. Gradcu. Kmečka zveza je na tem shodu minolo nedeljo sijajno pogorela. Zborovalcev nad 200, vsi glasovali za Ježovnika, niti eden za Robiča; ker se je Robič nekaj vsajal, so se kmetje razljutili in Robič je moral bežati. Kaplana Luskarja volilci niso pustili govoriti. Robič je hotel imeti shod v Šmiklavžu. Kmetje so šli za njim in tudi tam shod preprečili. Navdušenje za Ježovnika nepopisno.

Gospod profesor, dne 14. majnika padete pri zadnji postaji! Živel kmečki kandidat Vinko Ježovnik!

m Volilna shoda kmečkega kandidata V. Ježovnika v Ribnici in Vuhredu sta sijajno uspela. V ogromni množici navzoči so navdušeno pozdravljali svojega sotrpina-kmeta kot kandidata.

m Robič in deželno odborništvo. Dr. Korošec se je pač menda pri tej notici, ki jo je zapisal v zadnjem „Gospodarju“, v jezik vgriznil. Ali pa ima strašno slab spomin. Pravi namreč, da Robiču do tistega časa, dokler ni postal kandidat lažikmečke zveze, nihče ni očitil, da je že deželni poslanec, deželni odbornik in da se še vključ temu poteguje za državnozbornski mandat. Dr. Korošec, prečitaj samo naše resolucije z dne 8. decembra l. l. in nekaj se ti bo zasvitalo v temni glavi. Dalje pa se spomni, ti kmečki lažiprijatelj, „Slovenca“ iz tistega časa, ko se je Robič dal v Framu nekako proglasiti za kandidata. Zdi se nam, doktore, da ti pri ogromnem boju zoper mlado narodno stranko peša spomin!

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Koroško.

Volilne shode v slovenskem volilnem okraju se imeli minolo nedeljo: v Kopivni, v Črni, v Mižici, v Klančah. Prihodnjo nedeljo sta shoda v Globasnici in v Tolstem vrhu. — V velikovškem volilnem okraju sta se vršila shoda na Rudi in na Gorenčah.

Slovenski kandidat Ellersdorfer v velikovškem volilnem okraju si pridobiva od dne do dne več tal. Že na več shodih so se kmetje izrekli za vrlega slovenskega župana nasproti zagrizenemu nemškemu nacionalcu Nageletu. Tudi mnogo zmernih nemških volilcev bo volilo Ellersdorferja.

Ogenj. V Podljubelju sta nedavno zgoreli dve hiši. Ogenj je nastal v Sperandovem dimniku. Škoda je velika.

Kranjsko.

Nemški kandidat v Ljubljani. Ljubljanski Nemci so postavili za državnozbornskega kandidata za Ljubljano bivšega logaškega okrajnega glavarja Gustava del Cotta.

Pri občinskih volitvah v Ljubljani je tudi v I. razredu minuli petek zmagala narodno-napredna stranka s svojimi kandidati.

Nevarna lovska igra. Na Bledu sta se igrala dveletni in devetletni deček v sobi „lovca“. Starejši je vzel v roko očetovo puško, pomeril na svojega dve lett starega brata in ker je bila puška nabasana, mu je prestrelil prsa. Ubogi otrok je bil na mestu mrtev.

Neodvisna kmetška stranka za Gorenjsko. „Gorenjec“ predlaga, naj bi se po zgledu neodvisne kmetške stranke za Notranjsko ustanovila samostojna neodvisna kmetška stranka za Gorenjsko ter naj bi se sklical na dan sv. Marka, to je 25. aprila v Kranj shod volilcev za bližnje državnozbornske volitve, na katerem shodu naj bi se postavil kandidat in položil temelj tej stranki s tem, da se konstituirajo delaven in agilen odbor zanj.

Mogočni volilni shod je imela napredna Ljubljana minolo nedeljo. Do 1500 volilcev se je zbralo v „Mestnem domu“, da pokažejo zaupanje in spoštovanje svojemu županu in kandidatu Hribarju. Govorila sta ob splošnem navdušenju Hribar in dr. Tavčar.

Ivan Cankar, nekdanj najslavitejši novodobni slovenski romanopisec, sedaj po milosti Etbina Kristana kandidat socijalnih demokratov za litijski okraj, je globoko zabredel v politično blato. V „Rdečem Praporju“ piše klobasarije, ki morajo vzbujati v človeku, kateri je čital njegov krasni „Na klanec“ ali „Križ na gori“ itd. — najgloblje pomilovanje.

Gospodarski paberki.

Reja prascev. Prasci ostanejo 8 tednov pri materi in se sčasoma odstavljajo, ko so se navadili jesti. Mleko, kruh, močnik so njih prva jed; že odstavljene take reči večkrat na dan dobivajo, pozneje še zelenjavo in drugo hrano. Gorkota je prascem posebno potrebna, torej morajo imeti dobro nastlano in suho ležišče. Kakor vsaka žival, tudi mladi prasci potrebujejo dobrega zraka. Hlev in korita naj bodo snažna. Prasce je treba pu-

ščati na sprehod in zunajno pašo, da ostanejo zdravi in da rastejo. Odstavljeni prasci potrebujejo večkratne in boljše paše, bolj odraščene pa redimo kakor stare doma, na paši, ali menjaje to dvojje. Dokler jih ne pitamo, je dosti, če jih redimo, da ne shušajo. Ker so silno požrešni, jedo, kar dobe in jih je lahko rediti.

Paša spomladi. Po košenicah pasejo že zgodaj spomladi. Ta paša traja do sv. Jurja in še dalje. Gotovo je, da taka zgodnja paša malo izda, in da škoduje travniškim rastlinam, če se takoj vse omuli in obje, kahor hitro začne poganjati. Za marsikatero gospodarstvo bi bilo bolje, da bi se z gnojenjem in dobrim oskrbovanjem košenice in travnikov izkušalo pridelati več krme, tako, da bi ne bilo treba iskati zgodnje paše po košenicah.

Korist globokega oranja. Z globokim obdelovanjem se poveča plast rodovitne zemlje; s tem se pa pomnožijo tudi redilne snovi. V globoko zrahljano zemljo lahko dohajata zrak in toplota. V globoko zrahljano zemljo lahko prodirajo rastlinske korenine ter se v njej razraščajo na vse strani. Take korenine lažje poiščejo živeža. V globoko obdelani zemlji ne škodujeta ne moča, ne suša. Globoko zrahljana zemlja deževnico lažje popije, a spomladi se taka zemlja hitreje osuši, tako, da jo morejo prej obdelati. Suša tudi ne more rastlinam tako do živega, ker nahajajo globoke korenine še vedno potrebne vlage v spodnji plasti. Z globokim obdelovanjem se tudi plevel bolj zatira, ker prihaja veliko plevelnega semena tako globoko v zemljo, da ne more vzkliti.

Razne novosti.

Čuden samomor. V Vel. Varaždinu je prišel ponoči k vojaškemu skladišču mladenič L. Seres ter začel klicati: „Zažgem vam skladišče!“ Vojak je v temi zaklical trikrat stoj, a ker se Seres le bližal, ustrelil je dvakrat ter ga zadell v prsi. Pri njem so našli listič, da se je hotel ustreliti, a ni imel sam poguma za to.

Ne navadna smrt. Na Dunaju je imel odvetnik dr. Simon navado, da je po večerji ležal na divanu ter jedel orehe. Preteklo soboto je bil truden ter je med jedjo zaspal. Ponoči se je prebudil ter občutil, da ga nekaj duši v grlu. Stekel je v stanovanje svojega sosedu, kjer je mogel le zaklicati: „Zadušim se!“ nakar je padel mrtev po tleh. Debelo orehovo jedrce mu je namreč bilo obtičalo v grlu.

Zverinski starši. V Mörsu pri Kolinu sta zakonska Ilgner zaprla v zaboj svoja otroka, dva mlada dečka, da sta se zadušila.

Umor. V Gornji Lindavi blizu štajerske meje so našli okrajnega sodnika umorjenega.

17 oseb je zgorelo v italijanskem hotelu v San Francisku. 18 oseb je hudo ranjenih.

Kri je dal za svojo ženo. V Filadelfiji je bila neka gospa zelo slabokrvna, da ji je grozila smrt, ako se ji ne pomaga na umetni način. Njen mož se je ponudil, da ji odstopi svoje krvi. Spretni zdravniki so se lotili operacije. Odprli so žile na roki ženi in možu ter napravili tako, da se je moževa kri pretakala v odprto žilo na ženini roki. In tako so ženi rešili življenje. Mož je vsled izgube krvi sicer zelo oslabil, toda z dobro hrano mu kmalu zopet opomorejo.

Proti zlorabi prižnice. Po Moravskem se čita škofov volilni pastirski list, v katerem ta neprijetno strastno hujska proti vsemu napredku. Kmetje v Rošnovu so zapustili cerkev, ko se je začel list čitati. Ta vzgled posnemajo kmetje tudi po drugih krajih in povsod, kjer se čita pastirski list o volitvah, zapuščajo cerkev ter pred cerkvami hrupno ugovarjajo proti nečuvni zlorabi prižnice.

Uboj. Ivan Žarkovič, delavec v Štitaru na Hrvaškem, je živel skupaj s slepo beračico Marijo Vakušič. Ko je šla te dni beračiti in prišla zvečer domov, našla je svojega 5 letnega sina mrtvega. Žarkovič se je izgovarjal, da je pustil otroka samega doma, ko je šel v bližnji gozd po drva, in ko se je vrnil, da je bil otrok že v zadnjih izdihljajih ter da je najbrž padel v bližnjo vodo in se potem zavlekel v hišo. Žarkoviča so zaprli, ker je na sumu, da je on umoril otroka.

Otročji zakon. Pred napuljsko okrožno sodišče sta prišla nedavno 15 letni Celestino Gior-danno in 13 letna Julija Nappi v spremstvu svojih staršev, da se poročita. Ker mora po italijanskem zakonu imeti ženin najmanj 18 let, nevesta pa 13 let, sta se obrnila mlada zaljubljenca do kralja s prošnjo, da se jima dovoli poroka, ker se sicer — usmrtila. Kralj je prošnji ustregel.

Največji zvon na svetu je v japonskem mestu Osaka. Vlit je bil šele pred par leti. Visok je 8 m, obseg meri 17 m a težak je 180.000 kg.

Župnik — morilec. V ogrski občini Bukovina je župnik Kalavaszki župljana teptal toliko časa z nogami, da ga je umoril. Obsojen je v poldrugo leto ječe.

Berolin ima po najnovjšem štetju 2.100.000 prebivalcev. Od leta 1905. je prebivalstvo naraslo za 100.000 duš.

Cela vas proti župniku. Blizu Brna na Moravskem se nahaja velika župnija Šerdice z blizu 2000 duš. Ker je stari župnik umrl, so želeli župljani, da prevzame njegovo mesto njih kaplan, ki je že celih 12 let v tej fari. Deputacija kmetov je šla v Brno prosit za tega kaplana, ali cerkvene oblasti so poslale vasi vzlic temu drugega župnika. To je občane tako razljutilo, da so zapretili novemu župniku, če se le prikaže v vas, da ga zapode nazaj. In ko je prihajal novi župnik vzlic temu v spremstvu petorice orožnikov z zasajenimi bočali, so se ljudje tako raztegotili, da so pobili zvečer vse šipe na župnišču. Ker ob takih razmerah župnik ni mogel vztrajati, je takoj drugega dne zgodaj v jutro odšel. Vaščani so sklenili vztrajati pri svoji zahtevi, drugače groze, da izstopijo rajši iz katoliške cerkve in pristopijo k protestantizmu.

Društvene vesti.

P. n. gg. pevci in dame pevke se še enkrat vlnudno vabijo k zadnjim pevskim vajam, ki se vrše v torek, dne 28. in v petek dne 26. t. m. zaradi 28. t. m. vršede se S. Gregorčičeve slavnosti.

Prvi redni občni zbor „Slov. trg. društva v Celju“ se vrši v nedeljo, dne 28. aprila ob pol 4. uri popoldne v mali dvorani „Narodnega doma“ v Celju. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo računskih pregledovalcev. 5. Volitev odbora. 6. Poročilo in razgovor o ustanovitvi trg. bolniške blagajne za Spodnje Štajersko in o delovanju obstoječih trgovskih zadrug. 7. Slučajnosti. Občni zbor je sklepčen ob prisotnosti najmanj tretjine v Celju stanujočih članov.

Št. Vid pri Grobelnem. Narodni igrokaz „Divji lovec“ se na splošno željo ponovi dne 28. t. m. ob 3. uri. Svirajo tamburaši. Toraj na svidenje!

Družba sv. Cirila in Metoda 180. seja je bila 2. aprila t. l. Otvoril jo je podpredsednik g. notar Luka Svetec ob 3. uri popoldne in naznanil, da ga je obvestil bivši prvomestnik g. monsig. Tomo Zupan o nepreklicljivosti svojega odstopa. Odborniki so sklenili nato soglasno zaupnico prezasluznemu odstopivšemu načelniku. Potem so se razmotrivale nekatere točke o slovenskem šolstvu na Štajerskem in Koroškem. Ukrepi, storjeni na podlagi temeljitih posvetov izdatno razširijo družbi delokrog. Konec seje ob 5. uri.

Družba sv. Cirila in Metoda ima še mnogo nabiralnikov na razpolago. Njihov namen je znan vsakemu rodoljubu. Nobena narodna gostilna in kavana naj bi ne bila brez takega nabiralnika. Razpošilja jih pisarna „Družbe sv. Cirila in Metoda“ v Ljubljani.

„Splošno kreditno društvo“ v Ljubljani je darovalo dijaškemu podpornemu društvu „Radogoj“ ob računskem sklepu 50 K. Odbor je izrekel temu denarnemu zahvalo in želi, da bi vsi slovenski denarni zavodi odločili vsako leto vsaj nekaj svojega dobička redno v dijaško-podporna namene.

Iz zdravniških krogov posneli smo zanimivo novost, katera se vrši okrog tega, da pride vživanje zrnate kave iz mode. Akoravno prekomorska zrnata kava ne bo še izginila v najkrajšem času popolnoma, bo vendar uživanje iste, enkrat tako priljubljene pijače, zelo malenkostno, da bi pa ostalo brez nadomestila to tudi ni mogoče! Ali naj pa našo jutranjo kavo popolnoma opustimo? Ne! Namesto zrnate kave, katere strupeni kofein tako uničujoče deluje na naše živce, našle so naše dobre in skrbne gospodinje v Vydrovej žitni kavi zdravo in prijetno učinkujoče nadomestilo, katero se tudi pri vsakem gospodinjstvu hitro udomači. Ta izdelek, pripravljen iz ljubljene zrna, katero nam daje vsakdanji kruh, je po svojem, tako prijetno grenkem okusu, ki je zrnati kavi tako močno podoben povsem pravo in popolno nadomestilo zrnate kave. Ako toraj našim cenj. gospodinjam, katere imajo zdravje cele družine na vesti, Vydrovo žitno kavo najtopleje priporočamo, storimo le ljudsko dolžnost. Vzorec tega izvrstnega in občudovanja vrednega izdelka, pošilja Vydrova tovarna hranil Praga VIII. na zahtevo popolnoma zastonj in poštne prosto.

Pozor, kolesarji.

Ker sem bil večkrat od več strani opozorjen, naj priredim enkrat večji kolesarski izlet, sem se odločil prirediti v majniku t. l. izlet skozi Gradec na Dunaj. Vabim vlnudno vse kolesarje, da se blagovolijo tega zanimivega izleta udeležiti. Za shajališča sem določil štiri postaje in sicer: v Ormožu, Ptuj, Maribor in Spielfeldu. Katerega kolesarja zanima ta izlet in se ga tudi želi udeležiti, naj se mi javi takoj osebno ali pismeno, da dobi natančnejša pojasnila. Za pismena vprašanja mora se priložiti znamka za 10 vin. za odgovor.

Jakob Waupotič, Hardek-Ormož.

Zahvala.

Slov. Matica, Družba sv. Mohorja in Posojilnica v Ptuj so blagovolile podpisanemu društvu podariti skupno 118 knjig za društveno knjižico.

Izreka se vsem trem zavodom prirčna zahvala. Bog plati!

Bralno društvo „Naprej“ pri Sv. Barbari v Haložah.

Vinko Šerona, tajnik. Josip Stumberger, predsednik.

Nemeblovanu sobo

išče samostojna gost-pica. Poste-restante A. Z.

54 2—2

Na hrano

se sprejmejo gospodje

v društveni gostilni „Slovenskega delavskega podpornega društva“.

Vsako nedeljo ob 9. uri dopoldne
se nastavi **termalno pivo**
izborno

IVAN KLEMENČIČ, učitelj in posestnik, javlja v svojem in v imenu svoje tašče Marije Haber, posestnice, tužno vest, da je njegova ljubljena soproga, gospa

Ana Klemenčič roj. Haber

učiteljeva soproga, posestnica trvdke Joh. Koletnig

po dolgem in mučnem trpljenju previdena s svetotajstvi za umirajoče preminula dne 21. t. m. ob 9. uri zvečer v 27. letu svoje starosti.

Pogreb drage rajнке se vrši iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče v sredo, dne 24. t. m., ob 10. uri predpoldne.

Sv. zadušna maša bode v petek, dne 26. t. m., ob 8. uri predpoldne v farni cerkvi na Ptujski gori.

Ptujška gora pri Ptuj, dne 21. aprila 1907.

Proda se pod zelo ugodnimi pogoji

lepo posestvo

blizu mesta, 20 minut od kor. železnice, obstoječe iz 22 oral lepega smrekovega lesa, ki se lahko takoj poseka, 17 oral travnikov in 12 oral njiv, kakor tudi lepa hiša z velikimi gospodarskimi poslopji in pripravno žago za les. Ogled posestva, pogoji prodaje in vse drugo se izve pri: **E. Kotzbek v Marenbergu ob Dravi.**

55 3—2

Kmetovalci pozor!

Staroznana
krščanska trvdka.

Opozarjamo vse kmetovalce in gospodarje na svoje, po vsem Kranjskem, Štajerskem, Koroškem, Hrvaškem, Ogrskem, Dol. in Gor. Avstrijskem znane snovi za napravo domače pijače z vinskimi, hruškovim in jabolčnim okusom ter vseh vrst žganja in ruma, 80% očetnega cveta itd. Snovi so naravni pridelek in vsled tega popolnoma neškodljive. Z njimi lahko mešate vino in sadni mošt ter delate pijačo na tropine in droži ali tudi na samo vodo. Ker je moja trgovina jako razširjena, sem v prijetnem položaju: da dajem za nizko ceno najboljše blago! Vsak ki je enkrat poizkusil, postal je moj stalni naročnik! (Dajem tudi zastonj pojasnila za zboljšanje skajlenega ali drugače pokvarjenega vina in vinske posode). Prosim, pazite natanko na mojo trvdko, ki obstoja že več ko 15 let in vsled tega le samo ona more oddajati vse po dolgo izkušenih receptih! Na zahtevo pošljem cenike zastonj.

59 3—2

Andrej Pollak, trgovec

„Pri črnem psu“.

Gradec, Annenstrasse 46.

„Pri črnem psu“.

POZOR!

Pristne snovi za napravo domače pijače dobite v popolnoma pravi in zdravju popolnoma neškodljivi sestavi le tedaj, če ima vsaj le jeden del mojih snovij zgoraj stoječo, postavno zavarovano varstveno znamko.

Moje snovi so bile že večkrat, zadnjič dne 23. februarja 1907 preizkušane od c. kr. preizkušovalnice hranil v Gradcu glede njih neškodljivosti; vsled izpričeval, katere imam v rokah od omenjene preizkušovalnice, nimajo v sebi nikakih zdravju škodljivih tvarin, vsled česar so v moji sestavi najbolj pripravne za napravo v resnici zdrave in najbolj okusne domače pijače. Vsled tega prosim vsakega, da pazi v svojo lastno korist posebno na zgoraj stoječo, registrovano varstveno znamko, da se tako varuje pred manj vrednimi ponarejenimi izdelki.

Z odličnim spoštovanjem udani

58 3—2

ANDREJ POLLAK.

trgovec s špecerijskim in drugim blagom „pri črnem psu“ Gradec, Annenstrasse št. 46.